

Percepția calității actului de justiție în România
Seria 1: Opinia avocaților

**Starea justiției din România văzută de
Comisia Europeană și Consiliul Superior al Magistraturii**
- extrase din principalele documente privind starea justiției -
- publicate în perioada 2012-2013 -

"În contextul continuării reformei sistemului judiciar, Comisia a recomandat în special României să adopte un plan de punere în aplicare a Codului de procedură civilă, a Codului penal și a Codului de procedură penală, să prevadă suficiente resurse pentru reorganizarea necesară a sistemului judiciar, să îmbunătățească procesul de formare și recrutare, să consolideze capacitatea Institutului Național de Magistratură și să creeze un cadru de cooperare cu sistemul judiciar și societatea civilă pentru a monitoriza progresele înregistrate în reforma sistemului judiciar."

"Pentru a asigura o mai mare răspundere a sistemului judiciar, Comisia a recomandat în special României să demonstreze că a adoptat decizii de management transparente și obiective, să continue reformarea Inspecției Judiciare și să asigure publicarea în format electronic a întregii jurisprudențe și motivarea în timp util a hotărârilor judecătorești."

Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu - Raport intermediar privind progresele realizate de România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare (08.02.2012)

"Sistemul judiciar nu are și nu a dezvoltat indicatori eficace de performanță pentru a oferi informații privind necesitățile totale în materie de resurse și alocarea resurselor în cadrul sistemului judiciar."

"Sistemul juridic din România are trăsături care îl fac vulnerabil față de abuzuri, cum ar fi faptul că termenele de prescripție nu se sting sau nu sunt suspendate în momentul trimiterii în judecată. Acest lucru este adesea exacerbat printr-o soluționare permisivă a cererilor depuse la termenele de judecată, care pare a fi în mod preponderent în favoarea apărării."

"Reputația sistemului judiciar și capacitatea Consiliului Superior al Magistraturii de a o proteja au fost afectate de o serie de cazuri de abateri profesionale, la care răspunsul factorilor de decizie din sistemul judiciar a părut lipsit de fermitate și timid."

Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare. (18.07.2012)

"Comisia remarcă necesitatea accelerării progreselor în ceea ce privește recomandările sale referitoare la reforma sistemului judiciar, la integritate și la lupta împotriva corupției."

Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și de verificare. (30.01.2013)

"Anul 2012 a fost anul în care capacitatea Consiliului Superior al Magistraturii de a face față misiunii sale constituționale, de garant al independenței justiției, a putut fi verificată cu ocazia atacurilor la adresa unor magistrați sau a sistemului judiciar în ansamblu, pe fondul evenimentelor politice din cursul anului și al unor pedepse disuasive aplicate prin hotărâri judecătorești definitive în cauze de corupție la nivel înalt."

Raport privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii în anul 2012. (14.02.2013)

Introducere

Cercetarea „Percepția calității actului de justiție în România anului 2013 – opinia avocaților” este un instrument dedicat reformei Justiției și constă într-o evaluare a modului de funcționare a instanțelor, a magistraților, a Consiliului Superior al Magistraturii din perspectiva unuia dintre protagoniștii actului justiției: avocatul.

Dorința ActiveWatch este de a ieși în întâmpinarea instituțiilor responsabile de îndeplinirea reformei cu informații noi, suplimentare celor generate de obicei chiar de administratorii sistemului, pentru a favoriza calibrarea mai adecvată a deciziilor.

Justiția este unul dintre pilonii fragili ai societății românești. Ritmul descurajant al progreselor în domeniu, așa cum reiese și din ultimile rapoarte anuale sau strategii ale Ministerului de Justiție, CSM și ale Comisiei Europene, ne-a motivat demersul.

Un ritm descurajant în ton cu evoluția social-politică și datorat în bună parte celor 16 miniștri ai Justiției (din întreg arcul politic) pe care i-a avut România din anii '90 și până astăzi. Toți aceștia și-au propus și ne-au promis, de la începutul mandatului lor, reformarea sistemului în vederea asigurării unei bune organizări și administrări a Justiției ca serviciu public.

Impunerea politicii și a intereselor de partid sau de grup în detrimentul implementării unui plan structurat de reformă, acceptat și de către partenerii internaționali, a dus la scăderea treptată a încrederii cetățeanului, a justițiabilului, în capacitatea sistemului judiciar de a se reforma, de a se însănătoși.

Înființat în 2004, cu scopul clar de a fi garant al îndeplinirii reformei în justiție, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) ar fi trebuit să aducă marile progrese atât de necesare sistemului și așteptate de către cetățeni. Ritmul greoi adoptat, cu privire la orice inițiativă de reformare a sistemului judiciar din interiorul sau exteriorul sistemului, slaba reacție la intervențiile nepermise ale politicienilor sau la corupția din sistemul judiciar, nu au făcut decât să mențină aceeași stare de fapt, vizibilă în societate, de dinainte de apariția acestuia.

De unde era conceput ca un organism de reglementare al întregului sistem judiciar, CSM este perceput a fi devenit un aparat sindical al magistraților, gata oricând să apere reputația acestora, insensibil la criticile venite din afara sistemului.

Drept dovadă sunt rapoartele privind starea justiției sau diferitele strategii naționale, documente care reflectă situația din Justiție. Așa zisele “progrese” nu au fost, până în acest moment, măsurate la nivel de impact asupra cetățeanului ci doar, pe alocuri, ca impact în cadrul anumitor instituții asupra cărora se adresau.

Venind în sprijinul identificării și corectării principalelor deficiențe din domeniul reformei în justiție și al luptei împotriva corupției și pentru a se asigura că România va continua să transpună și să pună în aplicare aquis-ul comunitar, Comisia Europeană a inițiat, începând cu iunie 2007, procesul de monitorizare a evoluției în domeniu, pe baza Mecanismului de Cooperare și Verificare.

Impresia generală este că mult așteptatele schimbări de sistem se produc într-un ritm mult prea lent pentru nevoile generale, iar când schimbările se petrec, ele sunt mai degrabă efectul presiunilor venite din partea partenerilor internaționali și nu la aceea a justițiabililor.

Datele statistice comunicate în anul 2011 de către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) în Strategia de întărire a integrității în justiție 2011-2016¹ întăresc cele arătate mai sus:

“în ultimul deceniu, încrederea populației în justiția din România se situează între 20% și 28%”.

O altă șarjă de date concludente sunt generate și de Sondajul IRES² din februarie 2012. La întrebarea – *câtă încredere aveți în justiție?* – procentele rezultate semnalează o imagine în majoritate negativă - 68% și doar 30% pozitivă:

- foarte puțină – 26%
- puțină – 42%
- multă – 24%
- foarte multă – 6%

Evenimentele din ultimul timp – luptele pentru numirea Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a Procurorului General la Direcția Națională Anticorupție între principalii actori ai clasei politice, alegerile din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, creșterea cazurilor de judecatori cercetați pentru fapte de corupție de la toate instanțele, inclusiv de la Înalta Curte de Casație și Justiție, deteriorează pe zi ce trece și această scăzută încredere a cetățenilor în justiție.

Menționăm faptul că, la sfârșitul anului 2011, Consiliul Superior al Magistraturii a propus un nou set de măsuri în vederea consolidării integrității în sistemul judiciar, respectiv creșterea încrederii populației în justiție. Aceste măsuri fac parte dintr-un document elaborat și aprobat de toți membrii de la acea vreme ai CSM.

Momentan, nu se cunoaște măsura în care obiectivele și pașii propuși în Strategie au fost și atinse, și dacă da, cum au îmbunătățit acestea percepția publicului – neexistând niciun raport de evaluare a aplicării măsurilor din Strategie corelate cu efectuarea unei cercetări sociologice pentru anul 2012.

Ce am urmărit:

- ***Identificarea disfuncțiilor în practica curților, magistraților și a Consiliului Superior al Magistraturii așa cum sunt ele identificate de avocați;***
- ***Propuneri de soluții de remediere ale disfuncționalităților identificate.***

¹ Strategia de întărire a integrității în justiție 2011-2016, CSM, 22.11.2011

² Percepții și atitudini ale populației privind noul guvern al României, Institutul Român pentru evaluare și strategie, 21 februarie 2012

Universul cercetării:

- cercetarea s-a adresat oricărui avocat specializat în cel puțin unul dintre domeniile penal, comercial, civil, administrativ sau litigii de muncă;
- aria acoperită: România

Metodologia de cercetare:

- a avut la bază un chestionar on-line cu 25 de întrebări dintre care 15 au fost predefinite. Toate întrebările au fost opționale;
- chestionarul a fost trimis pe bază de invitații la aproximativ 7 000 de avocați, în vederea participării la cercetare;
- aproximativ 1 400 dintre aceștia au accesat adresa web la care a fost disponibil chestionarul.
- Total respondenți: 492

Perioada de culegere a datelor:

- Prima etapă 18 – 25 septembrie 2012: 281 avocați respondenți.
- A doua etapă 15 -26 noiembrie 2012: 211 avocați respondenți

Total respondenți * - 492

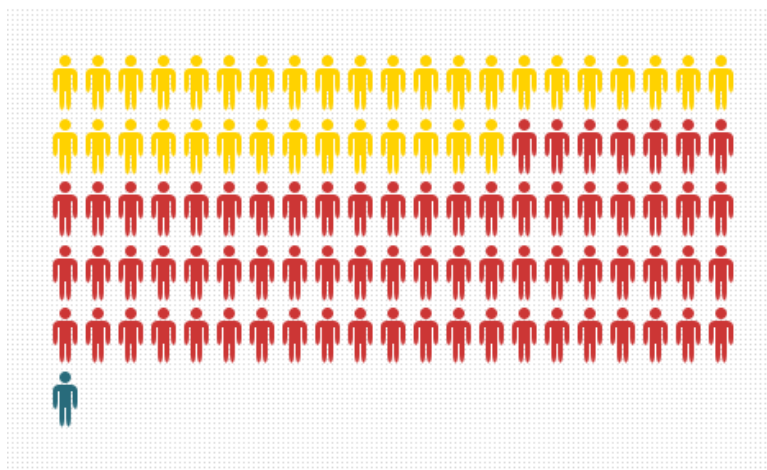
* - 350 de avocați au menționat că sunt din București sau că pun cu precădere concluzii la o instanță din București iar 64 dintre aceștia ne-au menționat că pun concluzii și la alte instanțe din provincie;
- 134 de avocați au menționat că sunt dintr-un oraș din provincie sau că pun cu precădere concluzii la o instanță din provincie

Menționăm faptul că la anumite întrebări, participanții la cercetare nu au dorit să răspundă sau nu au completat răspunsul din alte motive

Centralizarea răspunsurilor din chestionare

Capitolul I. Întrebări de introducere

1: Ce vechime aveți în profesia de avocat?

Sub 8 ani vechime 8 ani vechime sau mai mult Ns./Nr.

Sub 8 ani vechime – **162** (33%)

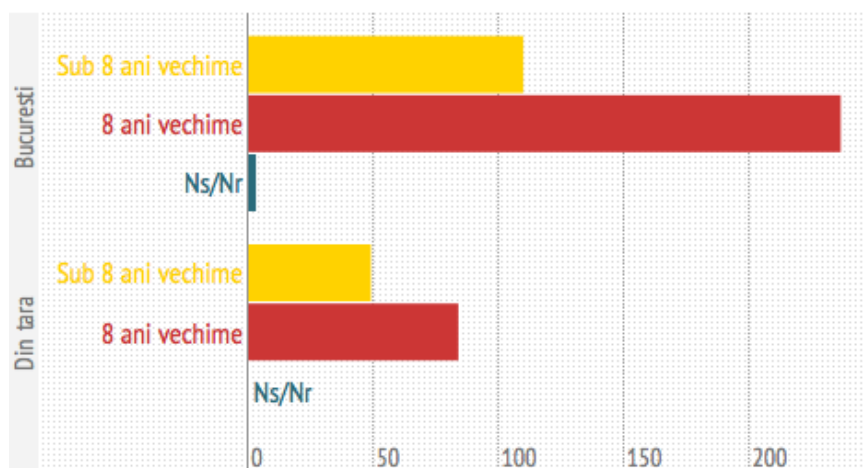

8 ani de vechime sau mai mult – **326** (66%)

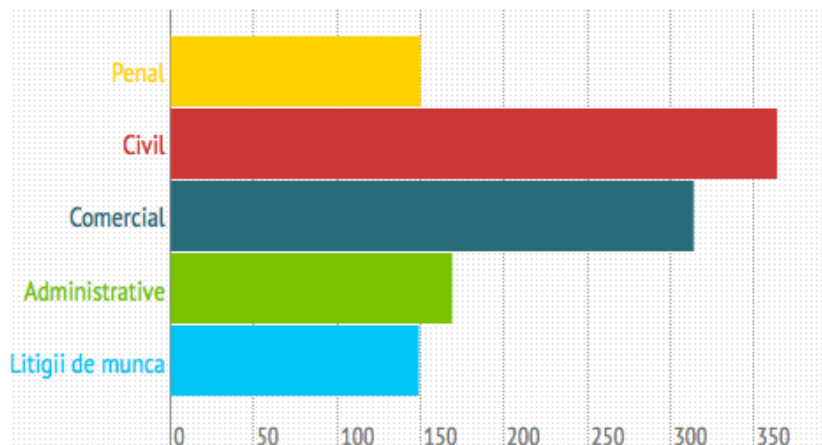
Ns./Nr. – **3** (1%)

Total răspunsuri – **491**

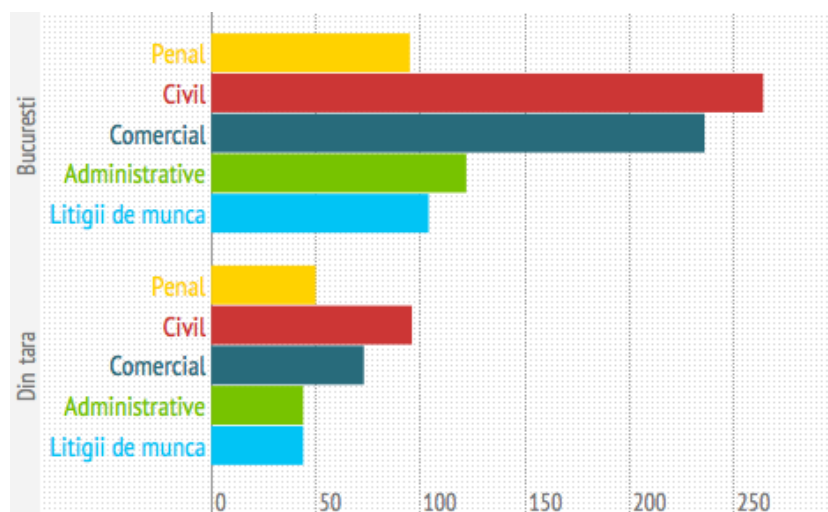

	< 8 ani vechime	> 8 ani vechime	Ns/Nr	Total*
București	110	237	3	350
Din țară	49	84	0	133

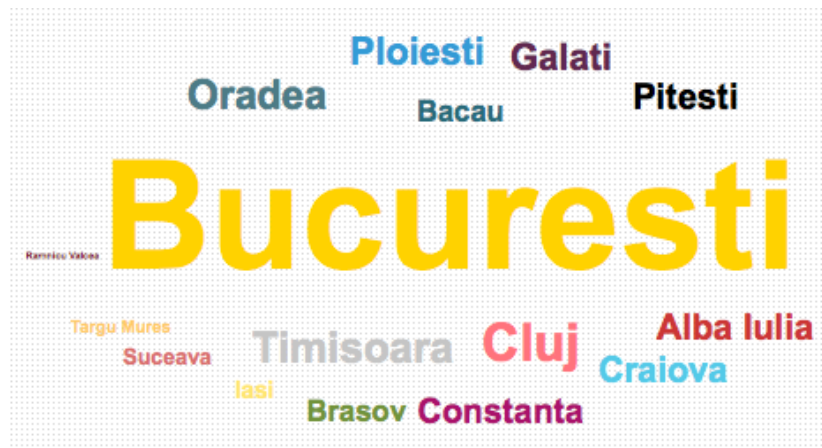
2: În ce fel de litigii pledați cu precădere?

	Penal	Civil	Comercial	Administrative	Litigii de muncă
București	95	264	236	122	104
Din țară	50	96	73	44	44

3. La instanțele arondate cărei Curți de Apel puneți cu precădere concluzii?

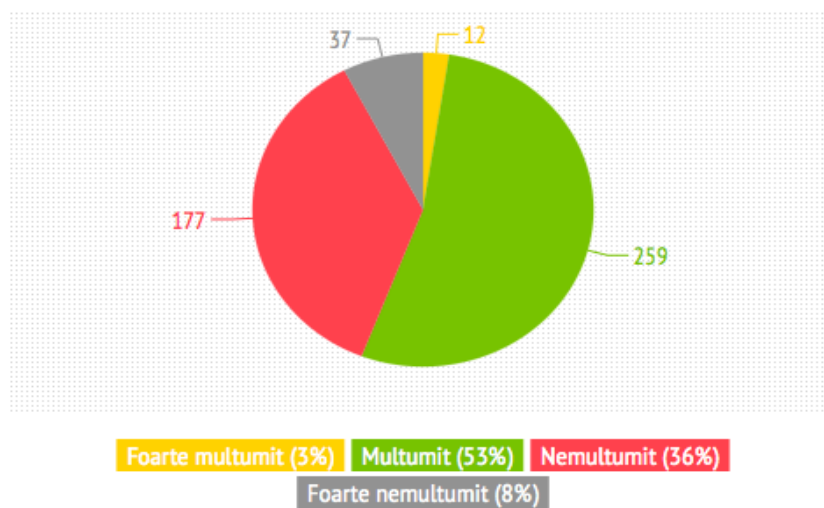

Alba Iulia – 13	Bacău – 9	Brașov – 9	Cluj – 28	Constanța – 12
Craiova – 13	Galați – 14	Iași – 6	Oradea – 17	Ploiești – 15
Pitești – 13	Râmnicu Vâlcea – 1	Suceava – 5	Târgu Mureș - 3	Timișoara – 19
București – 236				

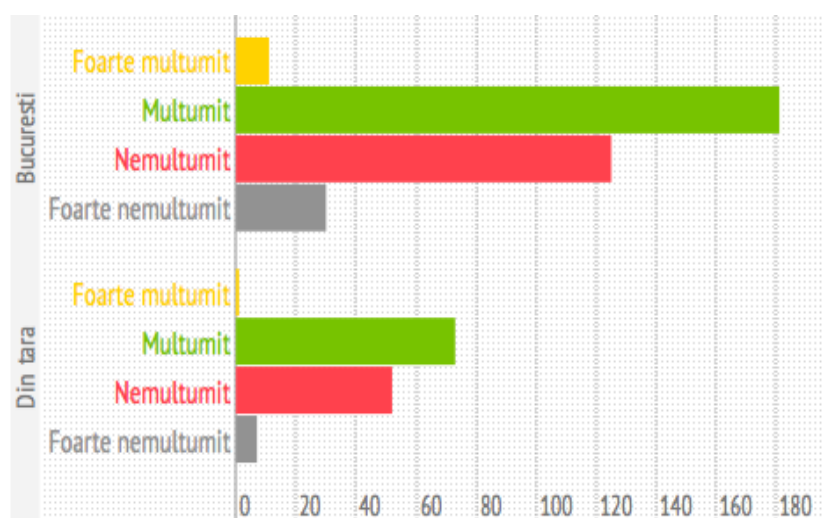
Total răspunsuri - 480

4: Cât de mulțumit sunteți de... ?

a) Nivelul de profesionalism al judecătorilor

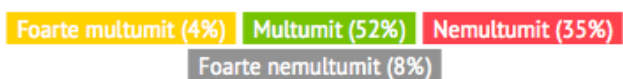
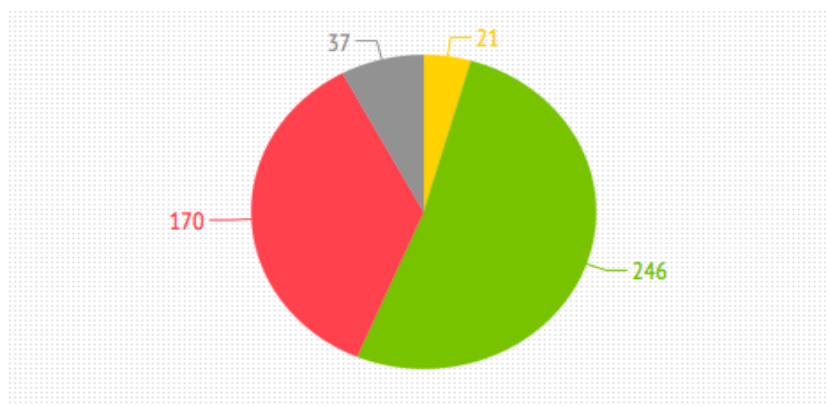

Total răspunsuri – 485

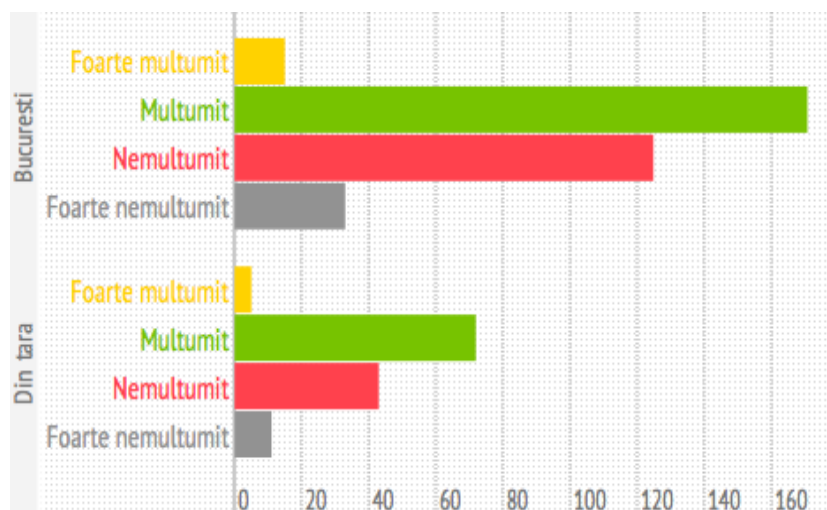

	Foarte mulțumit	Mulțumit	Nemulțumit	Foarte nemulțumit
București	11	181	125	30
Din țară	1	73	52	7

b) Cât de mulțumit sunteți de nivelul de integritate al judecătorilor

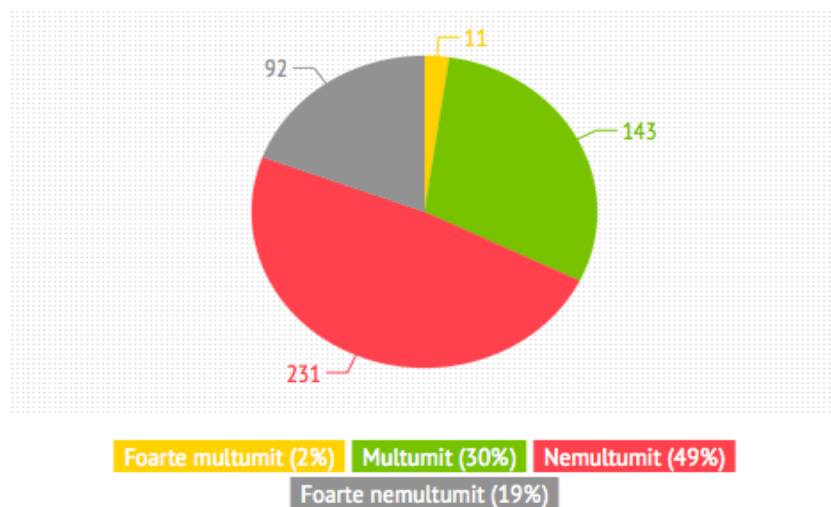

Total răspunsuri – 480

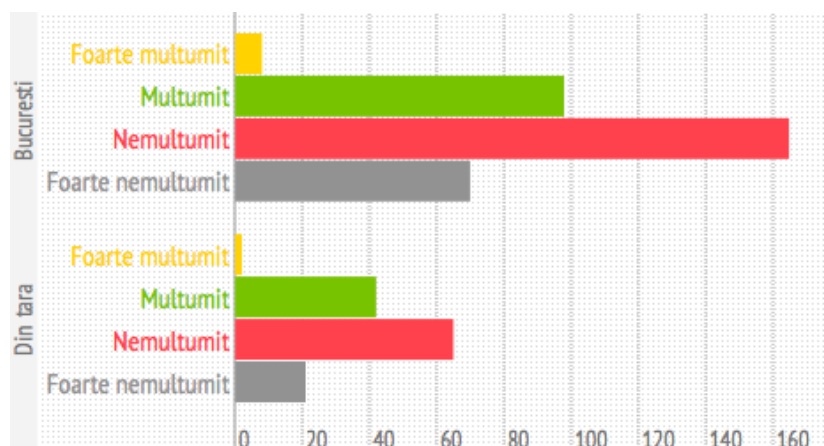

	Foarte multumit	Multumit	Nemultumit	Foarte nemultumit
București	15	171	125	33
Din țară	5	72	43	11

c) Cât de mulțumit sunteți de nivelul de transparență al instanțelor de judecată?

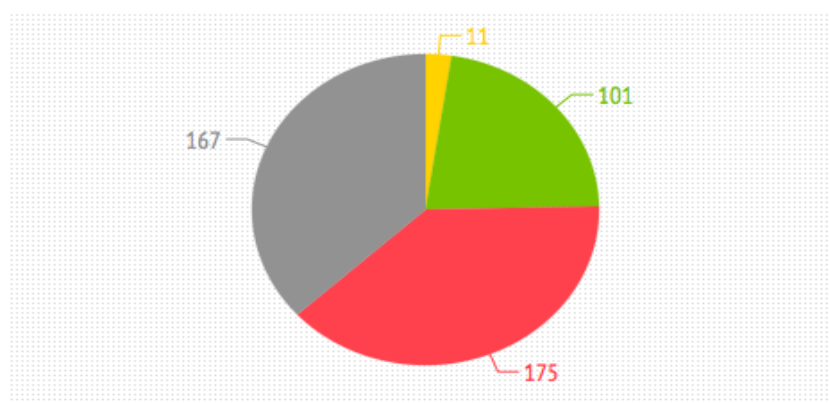

Total răspunsuri – 477

	Foarte multumit	Multumit	Nemultumit	Foarte nemultumit
București	8	98	165	70
Din țară	2	42	65	21

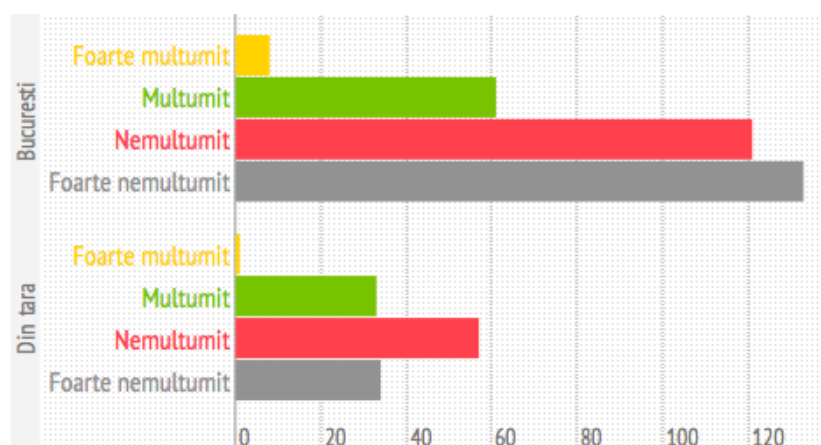
d) Cât de mulțumit sunteți de nivelul de obiectivitate al CSM?

Foarte multumit (2%) Multumit (22%) Nemulțumit (39%)

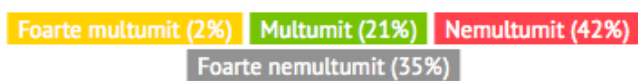
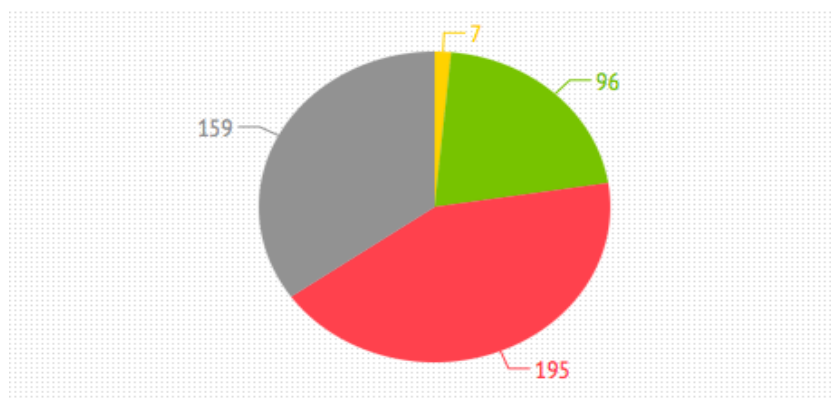
Foarte nemulțumit (37%)

Total răspunsuri – 454

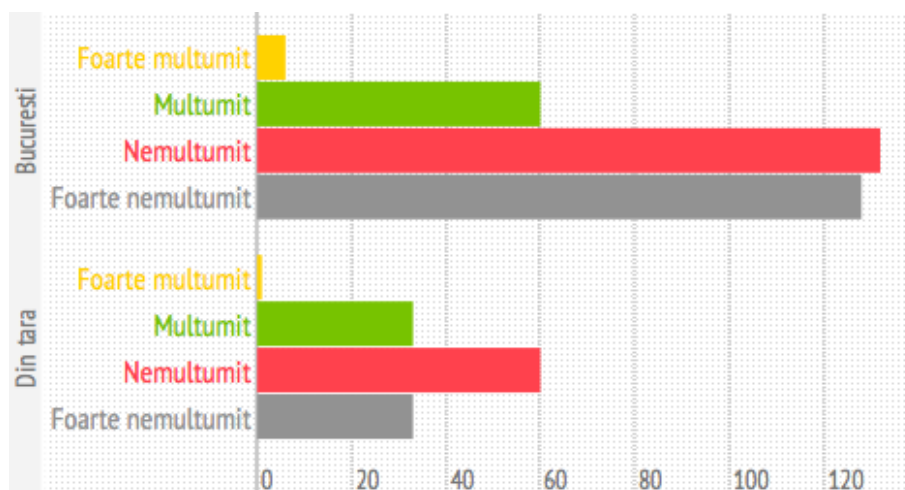

	Foarte multumit	Mulumit	Nemulțumit	Foarte nemulțumit
București	8	61	121	133
Din țară	1	33	57	34

e) Cât de mulțumit sunteți de nivelul de transparență al CSM?

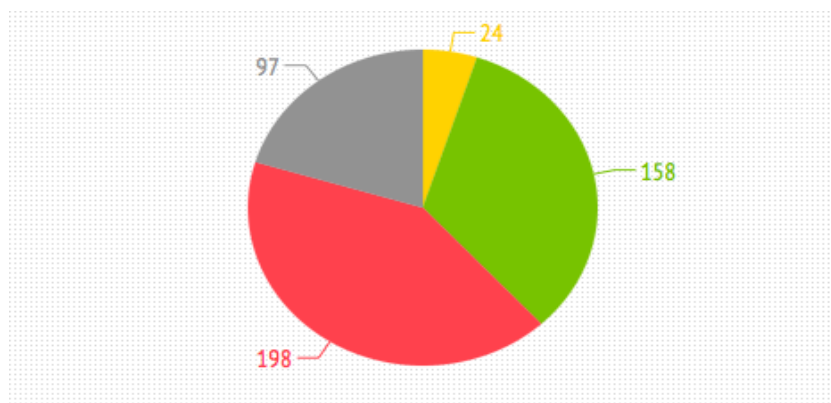
Total răspunsuri – 457

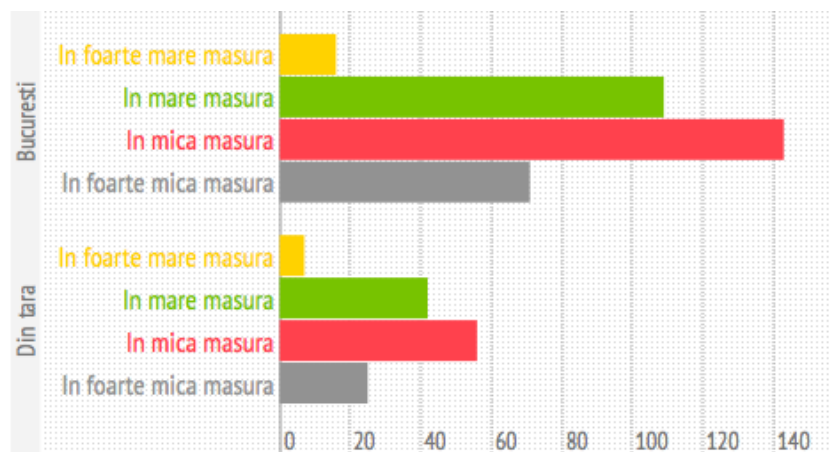
	Foarte mulțumit	Mulțumit	Nemulțumit	Foarte nemulțumit
București	6	60	132	128
Din țară	1	33	60	33

5. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații?

a) Magistrații judecă liber de orice influențe politice sau de altă natură

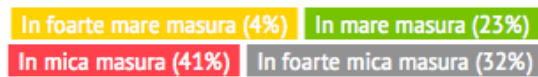
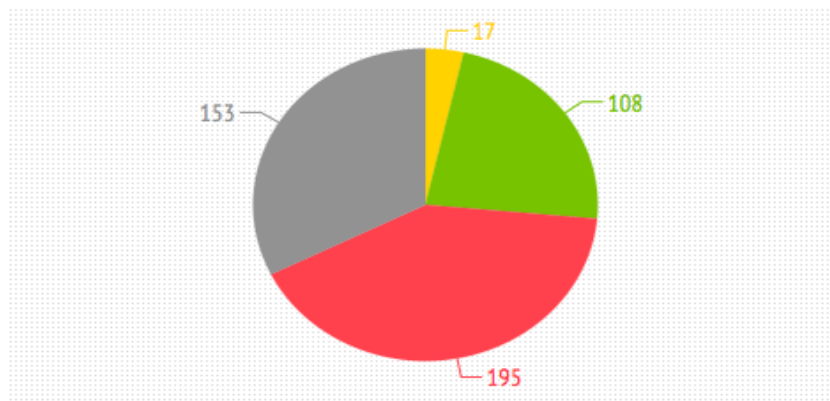
Total răspunsuri – 477

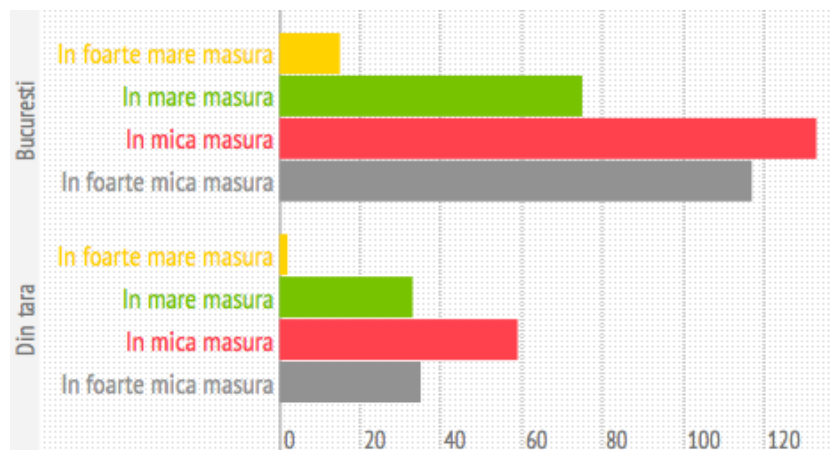
	În ft. mare măsură	În mare măsură	În mică măsură	În ft. mică măsură
București	16	109	143	71
Din țară	7	42	56	25

5. În ce măsură sunteți de acord cu următoarea afirmație?

b) Nu există corupție la nivelul justiției

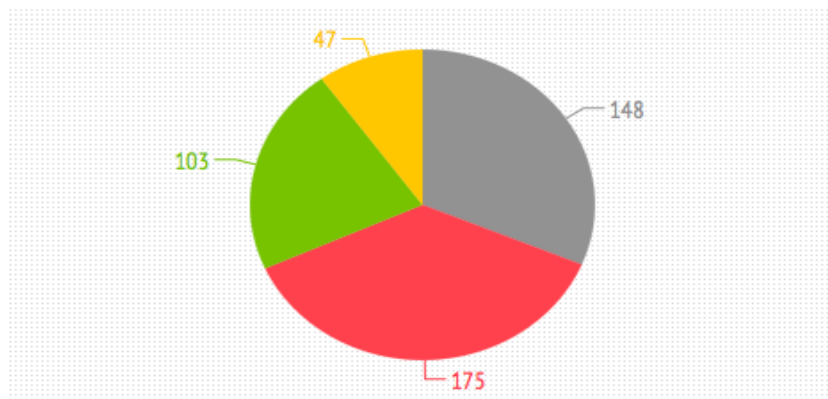

Total răspunsuri – 473

5. În ce măsură sunteți de acord cu următoarea afirmație?

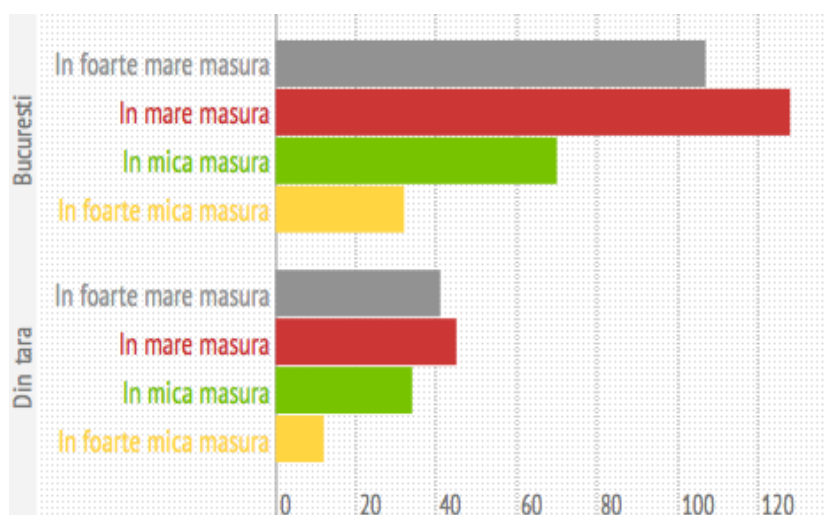
- c) Magistrații sunt influențabili față de influențe/ presiuni politice, administrative ori de altă natură

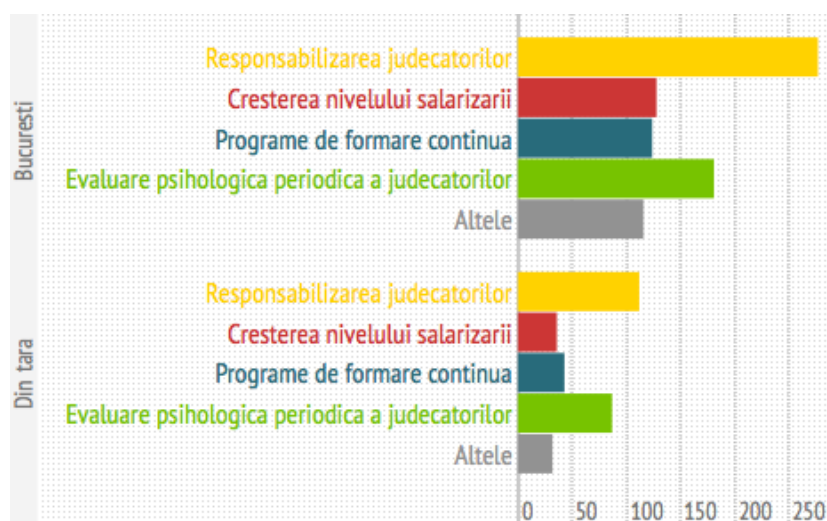
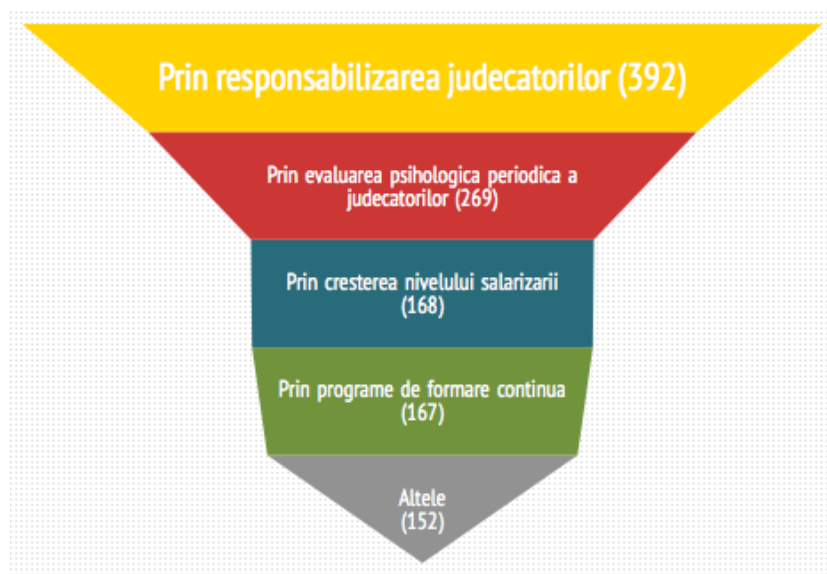
In foarte mare masura (31%) In mare masura (37%)
 In mica masura (22%) In foarte mica masura (10%)

Total răspunsuri – 473

	In ft. mare masura	In mare masura	In mica masura	In ft. mica masura
București	107	128	70	33
Din țară	41	45	34	12

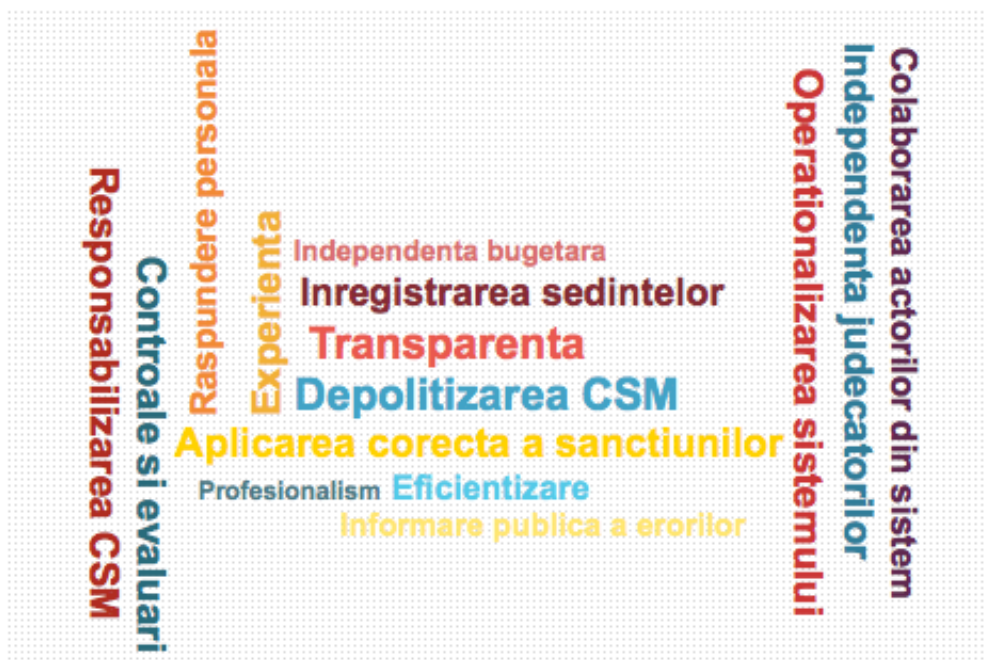
6. În cazul în care acestea există, cum credeți că ar putea fi rezolvate problemele de corupție și/sau neprofesionalism în justiție? (mai multe variante de răspuns)

	Responsabilizare a judecătorilor	Creșterea nivelului salarizării	Programe de formare continuă	Evaluare psihologică periodică a judecătorilor	Altele
București	277	128	124	181	116
Din țară	112	36	43	87	32

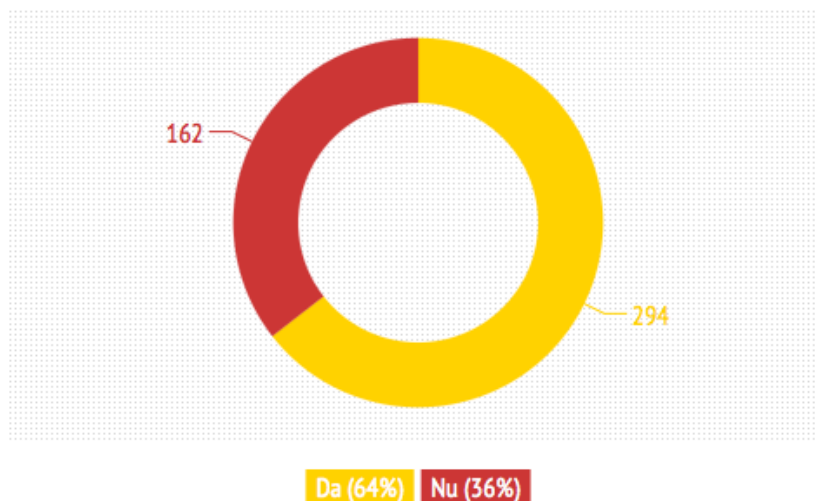
Altele:

- introducerea unor căi de atac extraordinare care să sancționeze erorile absurde de judecată (cele actuale sunt insuficiente);
- corelarea activității hotărârilor date sau mai precis a motivărilor cu salarizarea și oportunitățile de avansare;
- alocarea unui număr mai mic de dosare într-o ședință, ca să permită astfel judecătorilor să aloce timp suficient tuturor cauzelor cu care sunt investiți;
- trierea mult mai severă, din punct de vedere al pregătirii profesionale, al celor care intră în magistratură, modificarea sistemului de admitere în magistratură;
- atragerea răspunderii judecătorilor în cazul dovedirii unor hotărâri viciate, sancțiuni, excludere din magistratură;
- creșterea numărului de magistrați și a numărului de grefieri, dezvoltarea infrastructurii (sală de ședință pentru fiecare judecător);
- deconspirarea magistraților care au colaborat cu Securitatea;
- o mai mare capacitate a CSM de a lua măsuri definitive împotriva judecătorilor corupți, responsabilizarea CSM ca instanță sancționatorie;
- evaluări profesionale periodice;
- depolitizarea Consiliului Superior al Magistraturii;
- evitarea asocierii Curtii Constituționale din România cu puterea judecătorească;
- profesionalizarea Inspecției Judiciare, în mod similar DNA-ului;
- înființarea unui corp de poliție judiciară, obligarea magistraților să accepte și să administreze toate probele solicitate de părțile în cauză, părțile să aibă dreptul la înregistrarea ședințelor de judecată, iar înregistrările să fie probe în judecarea magistraților, judecarea magistraților să se efectueze cu un sistem cu jurați din afara sistemului judiciar;
- instituirea unui barem de practică judiciară în afara magistraturii de minim 5 ani, ca o condiție eliminatorie;
- modificarea legii de organizare judecătorească și eficientizarea activității CSM;
- responsabilizarea experților judiciari și executorilor pentru că, de multe ori, magistrații dau soluții în baza unor expertize sau executări evident nelegale;
- Instituirea unui sistem de protecție a judecătorilor și procurorilor amenințați;
- independență bugetară, asigurarea unui buget separat administrat de CSM în componența căruia să nu intre procurori;
- prin instituirea obligației judecătorului ca, în cazul în care a fost contactat în afara cadrului legal al judecării dosarului de către cineva care se interesează de dosar, să fie obligat să raporteze în scris către CSM sau președintele instanței;
- publicarea tuturor hotărârilor cu numele judecătorului care le-a motivat;
- ridicarea imuabilității judecătorilor;
- rotirea judecătorilor la alte instanțe de judecată;
- programe comune de pregătire cu avocați și mediatori;
- separarea carierei magistraților (CSM-uri separate, plus un organism independent și distinct/ curte de unică jurisdicție disciplinară);
- testare anuală la poligraf ca o condiție a exercitării profesiei în anul următor;
- transparența și accesibilitatea jurisprudenței în care să fie nominalizați judecătorii care au pronunțat respectivele hotărâri judecătorești.

* pentru mai multe răspunsuri vezi Anexa 1

7. Considerați că există motive de recuzare/ abținere ale magistraților pe care aceștia nu le fac publice? (Credeti că există conflicte de interese între justițiabili și magistrați pe care aceștia nu le fac publice?)

Total răspunsuri – 456

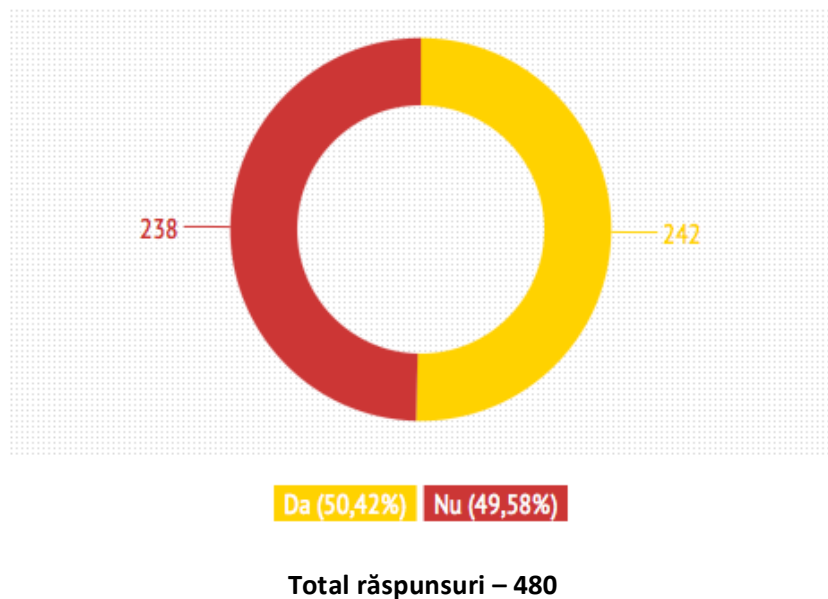
Din 294 avocați care au răspuns DA la întrebarea 7, 129 au ilustrat cu exemple:

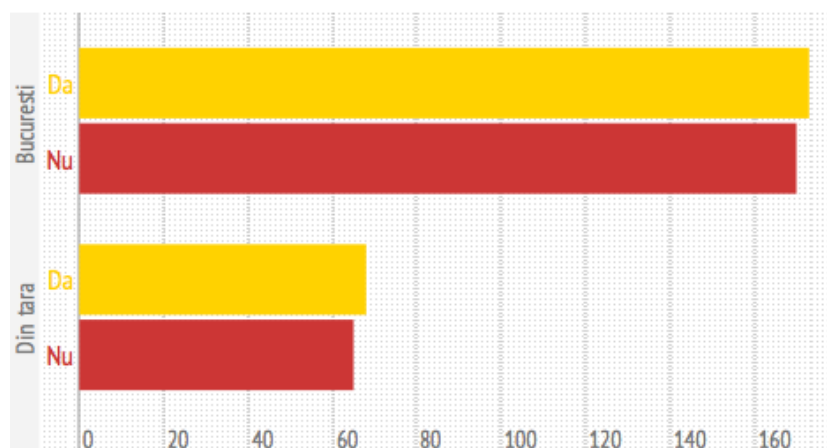
- legături de prietenie între judecători și una dintre părți: “corupție, dar nu neapărat de natură financiară ci având ca sursă relații de prietenii peste limita deontologiei profesionale”;
- legături de rudenie;

- interese personale/economice/financiare: “judecare dosare cu părți bănci la care au credite sau de la care primesc cadouri promoționale”, “magistrați care sunt de facto clienți ai anumitor justițiabili”, “unul dintre magistrații ce soluționa recursul fuses unul dintre administratorii societății reclamante”;
- influențe politice: “dosarele de mare corupție în care sunt judecate persoane influente politic cu rol în numiri/ promovări în funcție”;
- percepții personale/ subiectivitate: “în cazul recuzării justificate a unui judecător, în toate procesele pe care le ai ulterior acel judecător nu este imparțial, ține cont de ranciună și trebuie să formulezi cale de atac pentru a se face dreptate. În anumite judecătorii din provincie sunt judecători care nu studiază dosarele și dau soluții după cum se cunosc cu părțile”;
- cazuri mai ales la instanțele mici, provincie;
- există conflicte între avocați și magistrați, cele mai multe derivând din frustrarea magistraților de a nu avea același venit pe care și-l imaginează ei că l-ar avea avocații;
- “actuali judecători ce au fost înainte procurori. Cineva nu poate întocmi rechizitorii, trimite oameni în judecată pentru ca de pe o săptămână pe alta să fie imparțiali și să judece acum oameni trimiși în judecată prin rechizitoriu”;
- avocați care nu cunosc exemple concrete, însă sunt de părere că există asemenea cazuri/ motive de recuzare sau cunosc doar din presă exemple.

* pentru mai multe răspunsuri vezi Anexa 2

8. Ați recuzat vreodată un judecător?

Răspunsuri București – 343, din care:

Da: 173 (50.43%)

Nu: 170 (49.57%)

Răspunsuri din țară – 133, din care:

Da: 68 (51.12%)

Nu: 65 (48.88%)

9. Dacă da, care sunt judecătorii pe care i-ați recuzat și care sunt motivele cererii de recuzare?

Total răspunsuri – 190, din care:

- 36 de avocați au numit judecătorii împotriva cărora au făcut o cerere de recuzare;
- iar 46 de avocați au precizat instanțele unde activează judecătorii împotriva cărora au făcut o cerere de recuzare.

Motive de recuzare ilustrate de avocați:

- antepunutare și atitudine părtinitoare;
- relație de prietenie sau rudenie între magistrat și una dintre părți;
- cazuri de incompatibilitate: recuzarea unui complet de judecată de la Curtea de Apel întrucât în componența lui era un judecător care soluționase cauza și în fond, judecători ce au judecat aceleași cauze și în alte stadii;
- comportament agresiv și jignitor față de justițiabili sau avocați, dușmănie ca urmare a unei sesizări făcute la CSM;
- lipsa de profesionalism, slabă pregătire;
- interese financiar-materiale;
- aspecte cu privire la procedură;
- consemnarea în declarații a altceva decât relatau martorii, în ideea susținerii actului de acuzare;
- judecătorii refuzau să administreze probele solicitate de avocat în sprijinul cauzei în care era mandatat, favorizând astfel evident partea adversă;
- modul vădit părtinitor în care s-au soluționat cereri procedurale ale părților, cu încălcarea sau nesocotirea dispozițiilor Codului de procedură penală;
- calitatea de persoane publice cu influență în presă ale adversarilor (justițiabililor) a determinat încălcări grave ale drepturilor procedurale ale celorlaltor părți;

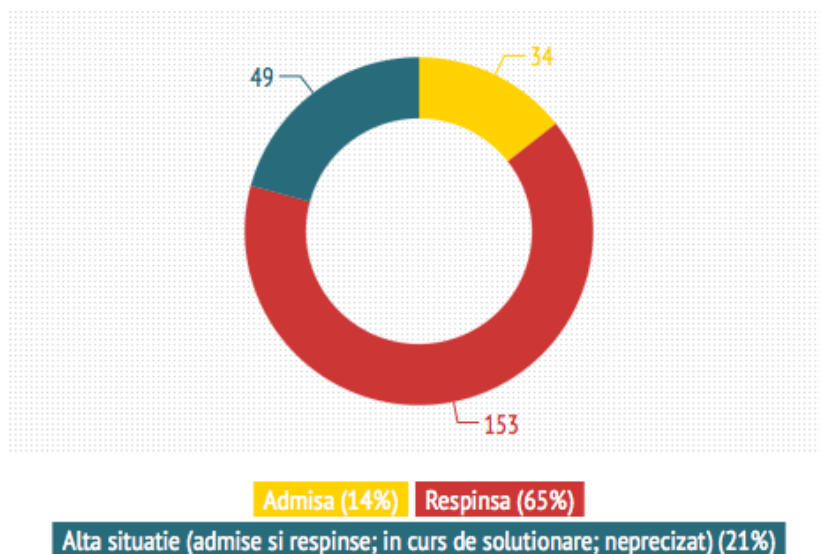
- s-a respins în mod nelegal o cerere de probatorii în condiția în care soluția ce urma să o dispună era irevocabilă;
- la nivel de judecătorie, mai rar la instanțele superioare;
- din lipsa de timp alocat dosarului nu cunoșteau datele elementare ale speței și refuzau probe esențiale pentru lămurirea cauzei.

Motive pentru care avocații nu au făcut cereri de recuzare, deși considerau că este necesară recuzarea respectivului magistrat:

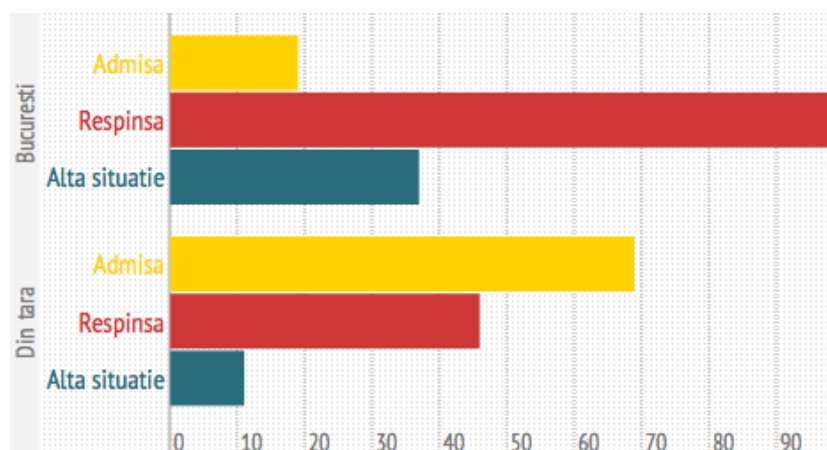
- neîncredere în soluționarea cererii;
- condițiile de recuzare sunt foarte limitate și uneori interpretabile, greu de dovedit;
- este greu să fie obținute informații despre relațiile dintre magistrați și avocați/justițiabili;
- convingerea că greșelile voite de judecată pot fi corectate prin exercitarea căilor de atac;
- ranciunea ulterioară a aceluia judecător recuzat;
- s-a preferat strămutarea cazului decât recuzarea judecătorului.

* pentru mai multe răspunsuri vezi Anexa 3

10. Cum a fost soluționată cererea de recuzare?

Total răspunsuri – 236

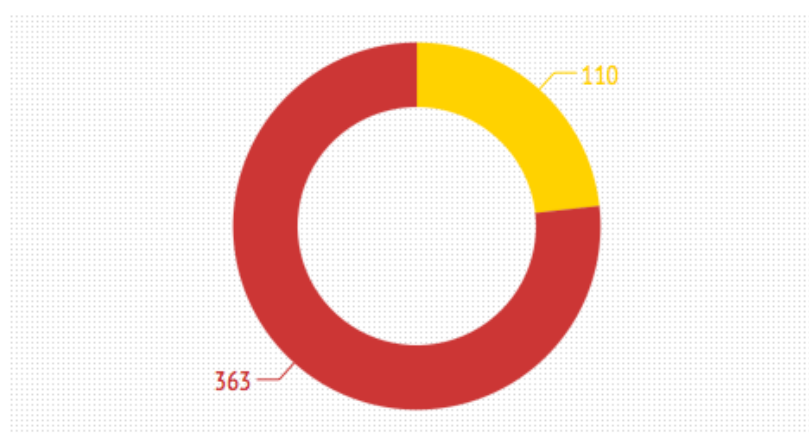

	Admisă	Respinsă	Altă situație / comentariu
București	19	98	37
Din țară	69	46	11

Situații:

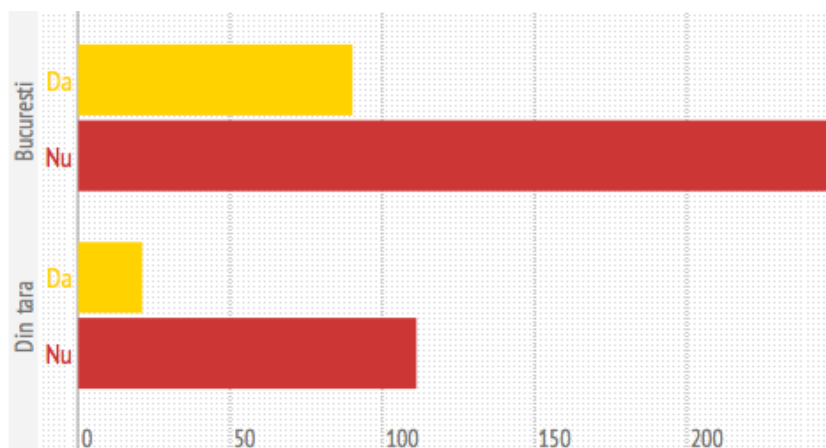
- uneori admisă, alteori respinsă;
- admise în situațiile când deja judecaseră cauza pe fond și ne aflam la instanțe superioare sau rejudecare, respinse în celelalte situații;
- foarte rar admisă;
- nimeni nu are curajul să admită cererile pentru că ar însemna să fie divergențe între judecători;
- în curs de soluționare;
- nu recuz din principiu;
- s-au soluționat în mod egal, atât admise cât și respinse;
- în general cererea a fost respinsă, iar subsemnatul a fost amendat;
- predominant respinse.

11. Ați făcut vreodată plângere unui judecător la Consiliul Superior al Magistraturii?

Da (23%) Nu (77%)

Total răspunsuri – 473

12. Dacă da, care sunt judecătorii împotriva cărora ați făcut plângere? Menționați și motivele plângerii înaintate de dvs.

Răspunsuri – 107

- 23 de avocați au numit judecătorii împotriva cărora au făcut plângere la CSM;
- 34 de avocați au precizat instanțele unde activează judecătorii împotriva cărora au făcut plângere;
- trei (3) avocați doresc în viitor să facă plângere la CSM (tergiversarea redactării motivărilor);
- doi (2) afirmă că ar fi trebuit sau că au existat oportunități pentru a face o astfel de plângere;
- patru (4) au precizat că nu au făcut plângere împotriva unui judecător, clienții lor au fost cei care au redactat plângerea;
- șase (6) au afirmat că nu au făcut plângere din diferite motive: alți judecători îi vor avea în vedere la soluționarea cazurilor, răspunsuri standard din partea CSM, motivele pentru care poți formula o plângere sunt restrânse, atitudini adverse din partea judecătorilor, CSM ascunde "gunoiul" sub preș.

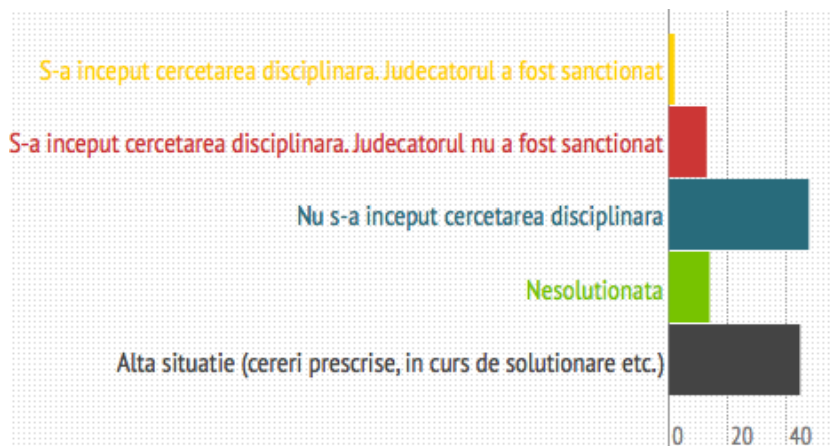
Motivele pentru care avocații au făcut plângere unui judecător la Consiliul Superior al Magistraturii:

- **încălcarea flagrantă a normelor procedurale** (datorită intereselor locale), nerespectarea procedurii civile, încălcarea procedurii legale prin suspendarea în recurs a unei executări silite;
- **abuz în serviciu;**
- **atitudine necorespunzătoare** în sala de judecată, față de avocați sau justițiabili (amenințări ca urmare a unei cereri de recuzare și presiuni asupra inculpatului);
- **neglijență în îndeplinirea atribuțiilor specifice** (precum neredactarea hotărârilor pentru o perioadă mare de timp: de la 6 luni până la un an și jumătate, tergiversarea pronunțării);
- **lipsa de neprofesionalism** (necunoașterea legii și a dosarelor, aplicarea unor legi abrogate);
- falsificarea unei încheieri de ședință, lipsă acte din dosar, ignorarea dovezilor evidente și a documentelor din dosare;

- corupție prin luare de mită;
- disfuncționalitate de ordin administrativ a instanței;
- relație de prietenie între magistrat și una dintre părți;
- fosta calitate de administrator în societatea reclamantă a unuia dintre magistrați ce soluționau recursul, magistrat ce nu a înțeles să se abțină și față de care cererea de recuzare a fost respinsă;
- nerespectarea programului de lucru cu publicul minim obligatoriu prevăzut de regulamentul de organizare și funcționare al instanțelor de judecată;
- violarea secretului deliberării.

* pentru mai multe răspunsuri vezi Anexa 4

13. Cum a fost soluționată plângerea/ petiția adresată CSM?

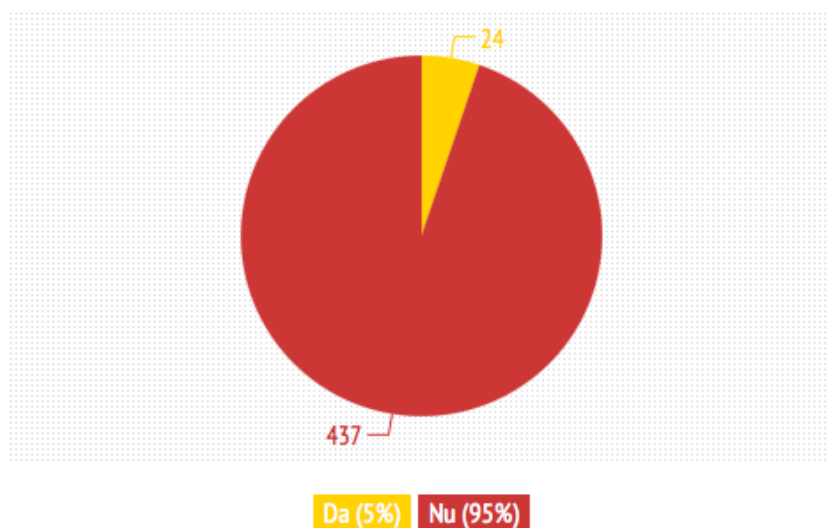

Situații:

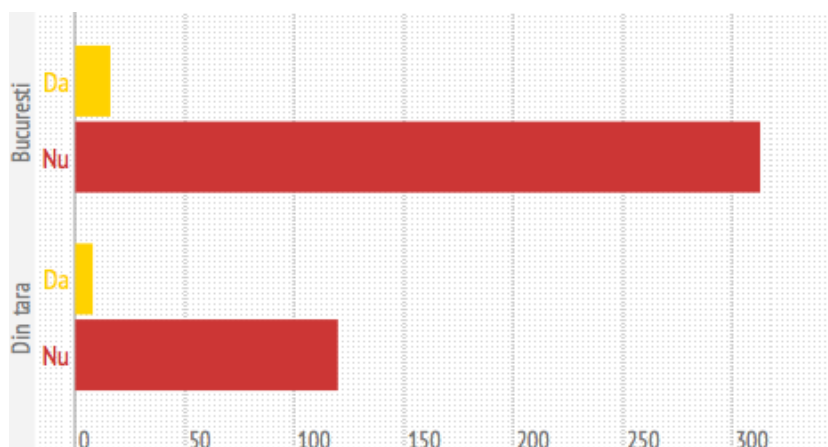
- s-a început cercetarea disciplinară. Judecătorul a fost sancționat – 2 răspunsuri
- s-a început cercetarea disciplinară. Judecătorul nu a fost sancționat – 13 răspunsuri
- nu s-a început cercetarea disciplinară – 48 răspunsuri
- nesoluționată – 14 răspunsuri
- altă situație/ comentariu – 45:
 - răspunsuri standard sau evazive din partea CSM;
 - cereri prescrise – tergiversarea răspunsurilor chiar și trei ani;
 - în unele cazuri judecătorul a fost sancționat, unele sunt în curs de soluționare;
 - avocații nu au fost înștiințați despre măsurile dispuse, nu s-a comunicat soluția la petiției;
 - unele cereri au fost respinse, altele sunt în curs de soluționare;
 - CSM-ul este evident neinteresat de a lua măsuri împotriva judecătorilor pe care îi protejează în activitatea lor.

* pentru mai multe răspunsuri vezi Anexa 5

14. Ați făcut vreodată plângere penală unui judecător?

Total răspunsuri – 461

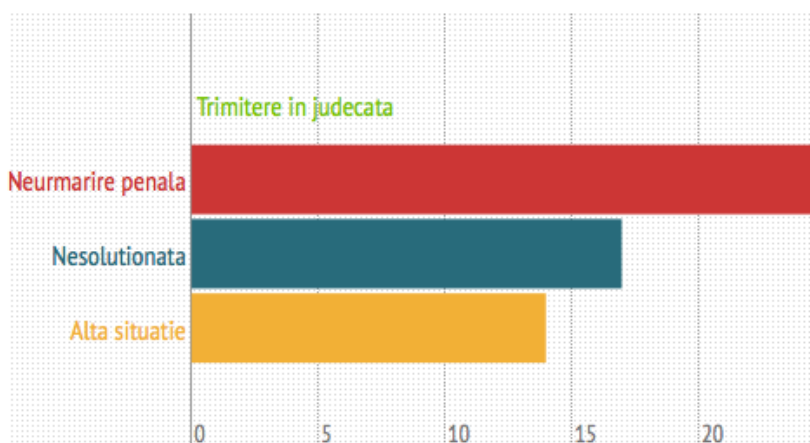
15. Dacă da, cărui judecător i-ați făcut plângere? Menționați motivul plângerii penale.

Răspunsuri – 28, dintre care:

- 16 avocați au menționat numele judecătorului împotriva căruia s-a făcut plângere penală sau motivele care au stat la baza plângerii (abuz în serviciu, dispariția unor acte din dosar sau apariția unor acte noi, corupție, neglijență în serviciu);
- doi (2) au declarat că nu pot oferi această informație;
- opt (8) au specificat că ar fi dorit să facă plângere, însă au considerat efortul inutil;
- doi (2) avocați au menționat că intenționează în viitor să facă plângere penală.

* pentru mai multe răspunsuri vezi Anexa 6

16. Cum a fost soluționată plângerea?

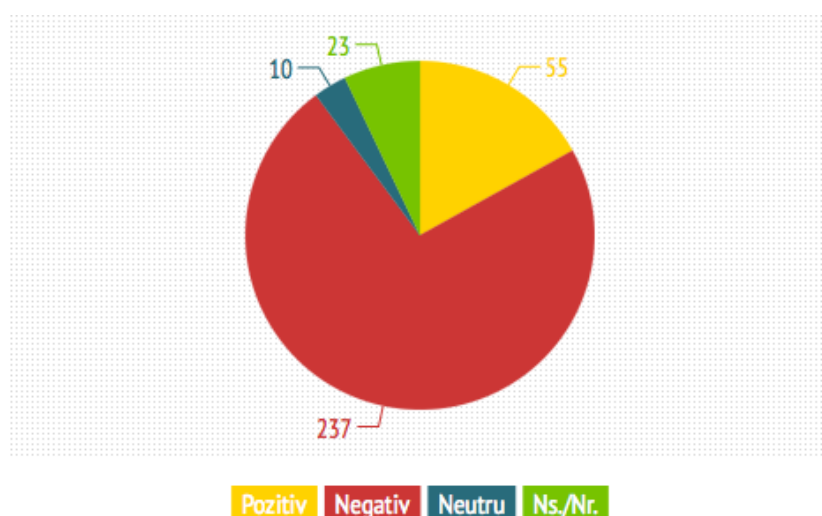

Trimitere în judecată - 0
Neurmărire penală - 25
Nesoluționată - 17
Altă situație/Comentariu - 14

Altă situație / comentariu:

- plângerea a fost lăsată în nelucrare până s-a prescris, tergiversarea de către procurori a soluționării plângerii împotriva judecătorilor;
- răspuns de la Parchet că nu se pot implica în justiție până când nu se soluționează irevocabil cauza, însă pe acel aspect se soluționase irevocabil cauza la recurs;
- Curtea de Apel a respins plângerile;
- excluderea judecătorului din magistratură ca urmare a publicării cazului în presă, dar revenirea acestuia în cele din urmă în magistratură;
- un avocat a declarat că urmează să depună cât de curând o astfel de plângere.

17. Care credeți că sunt valorile în virtutea cărora acționează CSM?

Valori negative enumerate de avocați:

- interese personale sau de grup – 140 (protejarea nediferențiată a magistraților, apărarea unor privilegii personale și comune, maximizarea veniturilor personale;
- interese politice, CSM politizat – 65;
- altele – 49 (aparența de legalitate și integritate, superficialitate în cercetări, subiectivism, nu aplică valorile promovate, neimplicare, injustiție, nedreptate, aroganță, iresponsabilitate, nerespectarea criteriilor de competență și etică profesională, falsă independență).

Valori pozitive enumerate de avocați:

- asigurarea independenței justiției
- competență, responsabilitate, corectitudine, integritate, recredibilizarea profesiei, imparțialitate, transparentă, legalitate, moralitate
- organism de control și coordonare

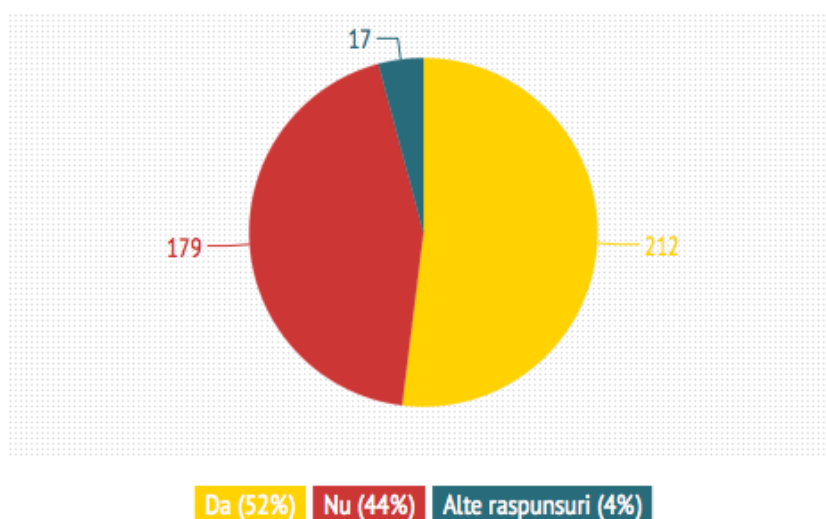
Valori pozitive și negative enumerate de avocați:

- în afară de respectarea și aplicarea normelor prevăzute de lege, unii dintre membrii CSM acționează uneori în funcție de interese personale sau de grup;
- oscilează între obiectivitate și spirit de colegialitate de breaslă;
- oscilează între profesionalism și interese politice;
- nu există un sistem de valori de care să țină cont toți membrii CSM, dar există și judecători integri din punct de vedere moral și profesional.

Observații:

- 23 de avocați nu au dorit să se pronunțe sau au menționat că nu știu care sunt valorile în virtutea cărora acționează CSM;
- 11 avocați au identificat valorile în virtutea cărora ar trebui să acționeze CSM:
 - ❖ echidistanță și totală independență a justiției;
 - ❖ CSM ar trebui să garanteze integritatea actului de justiție;
 - ❖ profesionalism, buna pregătire profesională;
 - ❖ transparentă;
 - ❖ acces liber la justiție (inclusiv din prisma taxelor de timbru);
 - ❖ judecarea corectă a cauzelor;

18. Credeți că în compunerea CSM ar trebui să intre și alte categorii profesionale/sociale?

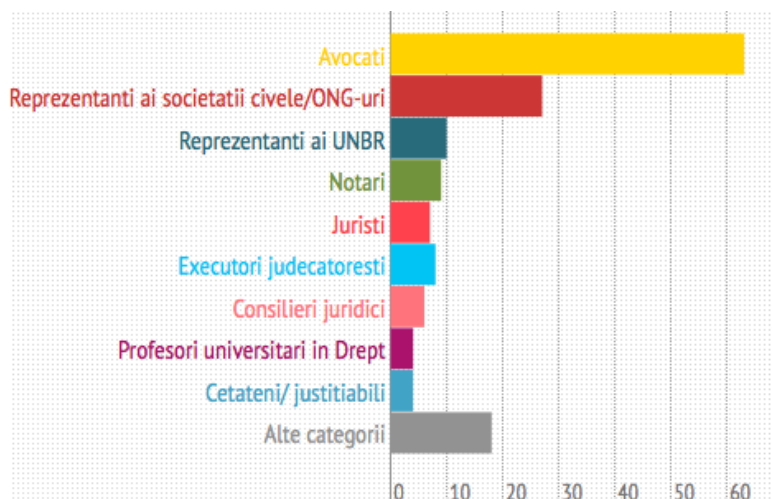

Total răspunsuri – 408

Alte răspunsuri:

- accesul nu este facil nici pentru categoria juriștilor - mai întâi trebuie să se discute despre ușurarea accesului acestora, apoi despre alte categorii profesionale;
- îmi este greu să răspund cu da sau nu. Trebuie avute în vedere atribuțiile legale ale CSM, pornind de la acestea se poate stabili cumulul minim necesar de competențe pentru îndeplinirea atribuțiilor CSM și, de aici, două modele: 1. Toți membrii CSM răspund aceluiași set de competențe; 2. Echipă multidisciplinară în care cumulul competențelor membrilor CSM dau competența necesară îndeplinirii atribuțiilor;
- e suficientă reprezentativitatea actuală. CSM nu trebuie să fie un consiliu de uniune națională cu largă reprezentativitate;
- mă abțin/ nu neapărat/ nu știu/ poate/ și da și nu;
- nu știu dacă aici este problema esențială. Cred că atribuțiile CSM ar trebui împărțite în două instituții distincte: una care să apere magistrații și alta care să aplice răspunderea profesională.
- Compunerea este importantă doar acolo unde se aplică sancțiuni, fiindcă în interiorul aceleiași caste există

Alte categorii profesionale/sociale care ar putea face parte din CSM (menționate de avocați):

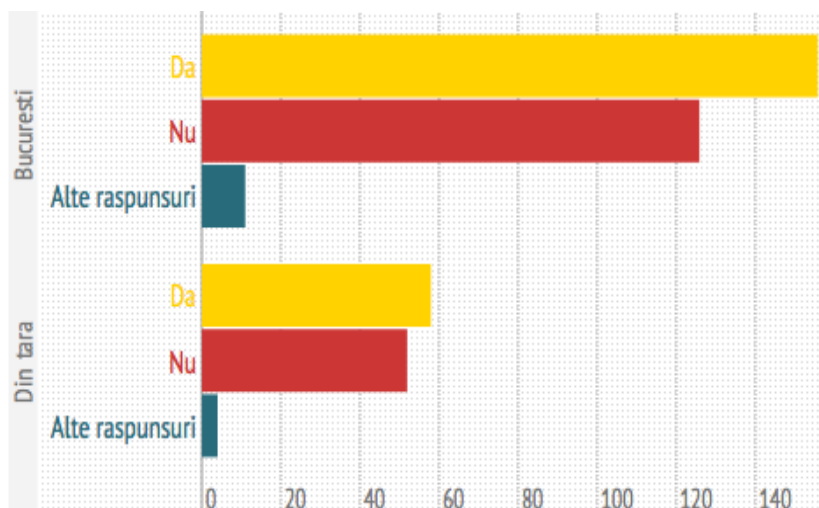

- avocați – 63
- reprezentanți ai societății civile/ONG-uri – 27
- reprezentanți ai UNBR – 10
- notari – 9
- juriști – 7
- executori judecătorești – 8
- consilieri juridici – 6
- profesori universitari în drept – 4
- Cetățeni/justițiabili – 4
- Mediatori – 3
- Grefieri - 3

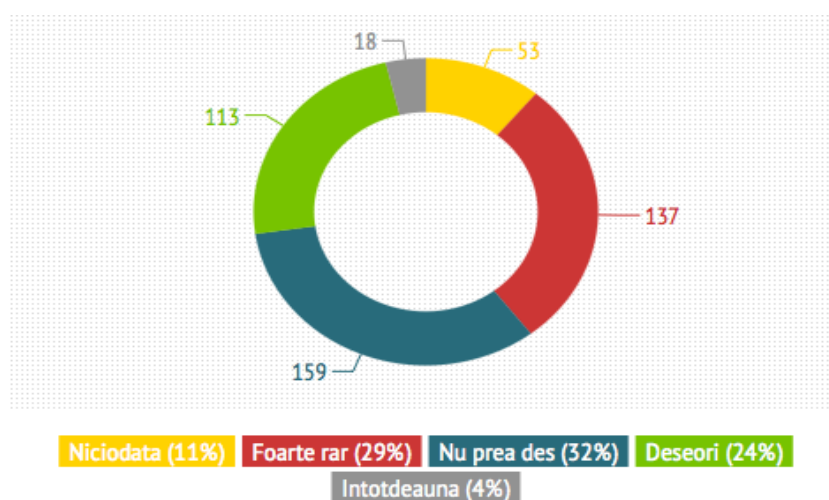
Alte categorii: procurori, Avocatul Poporului, patronate/sindicate reprezentative în apărarea drepturilor omului, lichidatori, medici și psihologi, foști președinți de stat, reprezentanți ai Senatului, președintele Academiei Române - 12

Motive ilustrate de avocați pentru necesitatea includerii în CSM și a altor categorii profesionale/ sociale:

- transparență;
- pentru o mai bună reprezentativitate a celorlalte categorii care participă la actul de justiție;
- pentru a putea stopa sau a preveni prin măsuri concrete derapajele de orice natură;
- pentru a îmbunătăți funcționabilitatea și eficiența acestui sistem;
- un plus de obiectivitate în adoptarea măsurilor organizatorice optime ce se impun pentru o mai bună funcționare și adaptare a sistemului judiciar la noile realități sociale cu implicații juridice imediate generate de procesul accelerat al integrării europene;
- asigurarea echilibrului și obiectivității soluțiilor adoptate de CSM.

19. Ați avut vreodată dubii legate de modul corect de funcționare a sistemului de repartizare aleatorie a dosarelor?

Total răspunsuri – 480

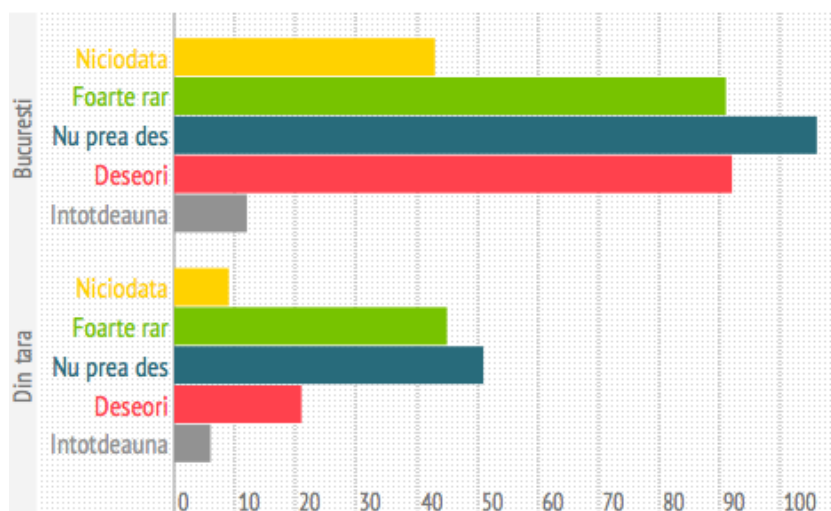
Comentariile celor care au bifat “deseori”:

- ajungeau să fie numiți aceeași judecători care se pronunțaseră asupra cauzei anterior;
- un avocat admite că a beneficiat în trecut de de repartizarea “aleatorie” oricând dorea;
- anumite cauze al căror obiect prezenta interes au fost repartizate numai anumitor judecători;
- aparența repetitivității exagerate a unor judecători în anumite tipuri de cauză;
- aproape cert există rețele la nivel local, la judecătoriile și tribunalele de provincie;
- cauzele urgente primesc termene foarte lungi, nu se acorda termene pe loc;
- “cunosc oameni politici/avocați care s-au lăudat că aranjează ei când și la cine să ajungă dosarele cu privire la care ni s-a solicitat asistența”;

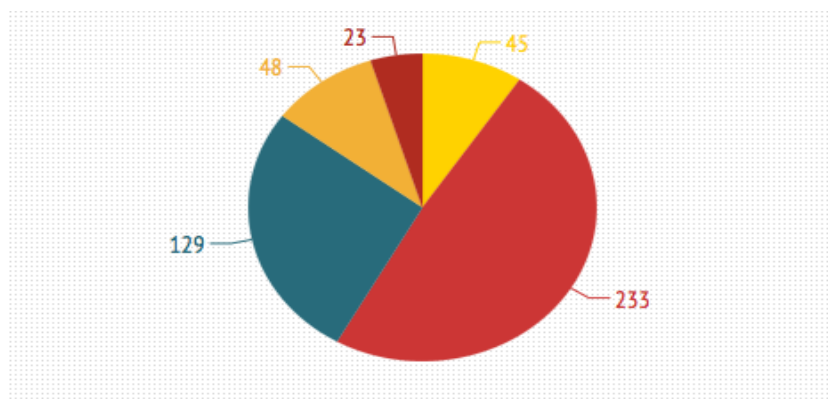
- “de multe ori nu se dă pe loc numărul de înregistrare al dosarului și completul căruia a fost repartizată cererea , alți avocați au depus mai multe acțiuni pentru a putea alege judecătorul care să judece”;
- din soft se pot bloca anumite ședințe;
- din punct de vedere al eficienței, se dau termene foarte lungi;
- dosare sensibile de la DNA ajung la aceiași judecători;
- “dosarele în care statul ar trebui să plătească sume de bani, sunt repartizate la termene foarte îndelungate, deși, obiectul acestora, consider că necesită o soluționare mult mai rapidă, ele producând (în situația în care petentul are câștig de cauză), prejudicii importante petenților. Mai mult, în situația executării unor titluri împotriva statului, recuperarea sumelor este foarte mult frânată”;
- “grefierii șefi se plâng că sunt puși să repartizeze anumite dosare”;
- interese politice și personale, interese financiare;
- numărul judecătorilor, în cazul unor instanțe, este foarte mic, astfel că posibilitatea de a avea același judecător este foarte mare;
- metoda de a introduce același dosar succesiv, până când ajunge la completul de judecată dorit;
- reclamantul are opțiunea alegerii zilei în care să își depună acțiunea astfel încât să aleagă și completul.

Comentariile celor care au bifat “întotdeauna”:

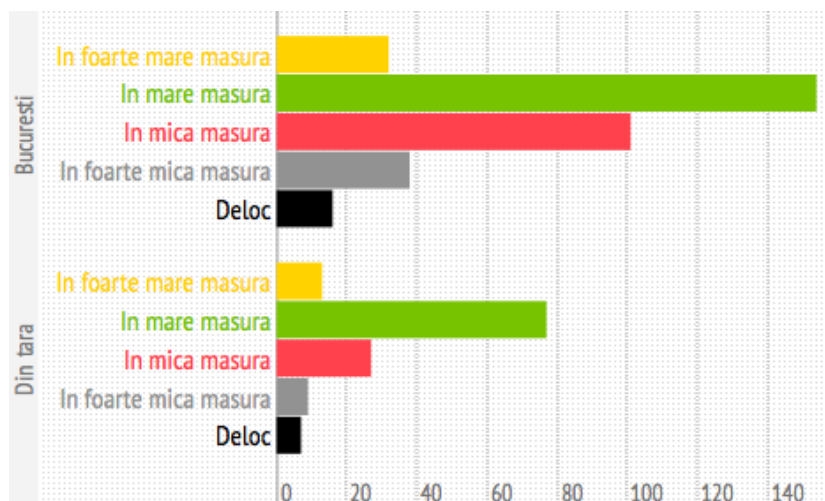
- “repartizarea este predictibilă în funcție de intervalul de fixare a ședinței în funcție de obiectul cauzei. Sistemul poate fi forțat pentru că poate fi înregistrat același dosar de mai multe ori în aceeași zi și după găsirea judecătorului sau completului favorit, numerele de dosar necâștigătoare să fie atribuite altor justițiabili. Sau pur și simplu se renunță la judecată și nu se timbrează în dosarele în care nu convin judecătorii”;
- “am fost de față la câteva repartizări ‘aleatorii’ ”;
- atunci când termenele se dau ulterior introducerii acțiunii, nu pe loc;
- intervenții în sistem;
- termene lungi;
- interese personale;

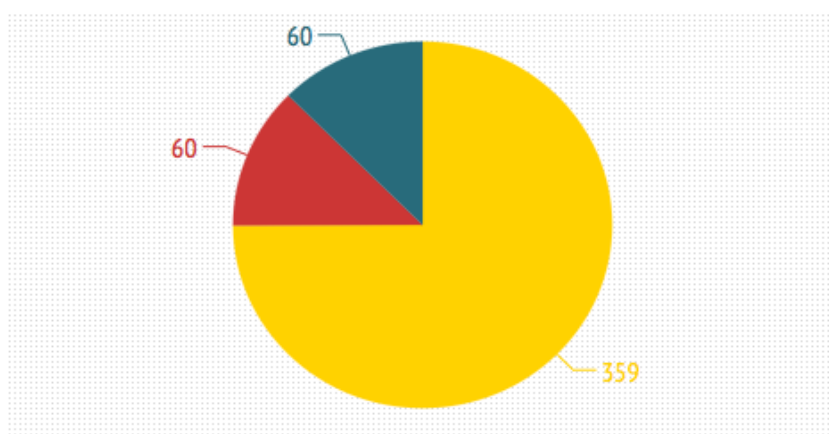
20. Considerați că sistemul de repartizare aleatorie a dosarelor funcționează conform necesităților pentru care a fost implementat?

Total răspunsuri – 478

21. Considerați necesară înregistrarea ședințelor de judecată în cauzele civile?

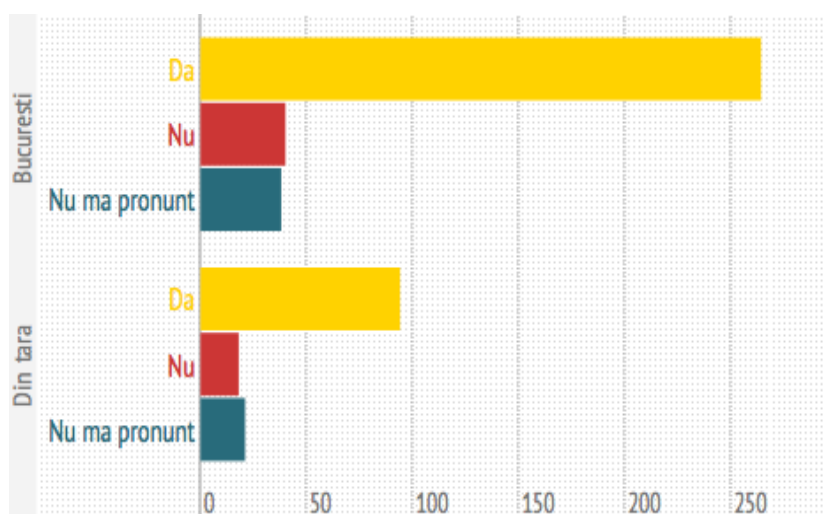
Total răspunsuri – 479

Comentarii răspunsuri DA:

- ar fi normal ca tot ce se întâmplă și se susține în sala de judecată să fie înregistrat și stocat, cu posibilitatea de a fi utilizat ulterior de toate părțile implicate în actul de justiție;
- preîntâmpina frecvențele greșeli sau omisiuni de consemnare, consemnările grefierilor nu corespund situației prezente în ședință; numărul de cereri de îndreptare a erorilor materiale este foarte mare (peste 10% din încheieri au greșeli);
- pot fi evitate multe erori, inclusiv subiectivismul;
- pentru transparența actului de justiție;
- înregistrarea folosită ca dovadă;
- se poate evalua prestația judecătorului în caz de recuzare pentru motive de antepunțare;
- responsabilizarea judecătorilor, chiar și în comportamentul față de justițiabili, puterea uneori discreționară;
- și în interesul judecătorilor, pentru ca judecătorii să poată analiza eficient ceea ce s-a discutat în ședința publică în dosarele unde există intervenții complexe și pentru a fi evitate refacerile de probatorii;
- aglomerarea excesivă a ședințelor de judecată face imposibilă sarcina grefierului, dar și a judecătorului de a nota fiecare cerere în parte;
- pentru probarea eventualelor nereguli procedurale;
- garanție a obiectivității și imparțialității;
- este absolut necesară în instanțele mici, din provincie: magistrații fac deseori abuz de putere, manevrează declarațiile martorilor, astfel încât să-și simplifice motivarea hotărârii, resping cereri fără motivare;
- prin această măsură ar crește calitatea actului de justiție.

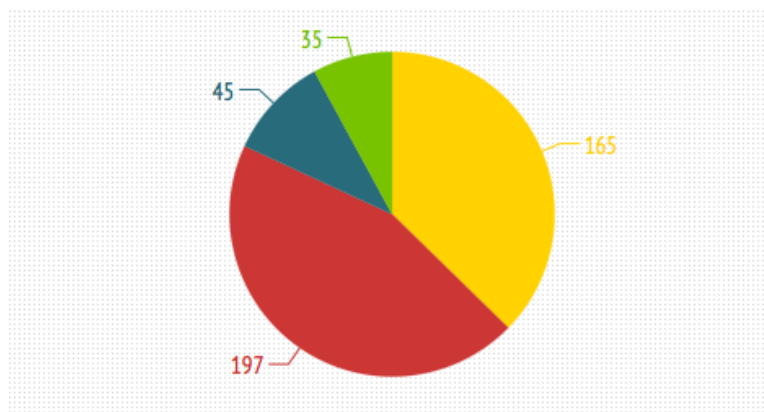
Comentarii răspunsuri NU:

- doar la cererea unei părți;
- nu este o măsură necesară, dar poate fi o alternativă pentru autocontrolul magistraților și grefierilor;
- se vor genera mult prea multe conflicte legate de conținutul minutilor.

22. Nume – 378 avocați (77% dintre avocații care au completat chestionarul)

23. Vârstă: 442 răspunsuri

25-35 ani 36-45 ani 46-55 ani peste 56 ani

- 25-35: 165 (37%)
- 36-45: 197 (45%)
- 46-55: 45 (10%)
- peste 56: 35 (8%)

24. Oraș - 445 răspunsuri

Alba Iulia – 2	Alexandria – 1	Arad – 2
Bacău – 2	Baia Mare – 6	Băicoi – 1
Bârlad – 1	Beiuș - 1	Borșa – 1
Botoșani - 1	Brăila – 3	Brașov – 4
București – 315	Buftea – 1	Buzău – 1
Cluj-Napoca – 17	Codlea – 1	Constanța – 2
Craiova – 8	Curtea de Argeș - 1	Drobeta Turnu Severin – 2
Deva - 5	Fetești – 1	Focșani – 1
Galați – 3	Iași – 2	Ilfov – 2
Mediaș - 1	Miercurea Ciuc – 1	Nădlac – 1
Odorhoiu Secuiesc – 1	Oltenița – 1	Oradea – 9
Petroșani – 1	Pitești – 2	Ploiești – 7

Rădăuți – 1	Râmnicu Vâlcea – 6	Roman – 1
Sânnicolau Mare – 1	Satu Mare – 1	Sfântu Gheorghe – 1
Sibiu – 2	Snagov – 1	Suceava – 1
Țândărei – 1	Târgoviște – 1	Târgu Mureș - 1
Timișoara – 9	Târgu Jiu – 1	Tulcea – 1
Turnu Măgurele – 1	Urziceni – 1	Necunoscut – 1

Anexa 1

Alte răspunsuri la întrebarea nr. 6:

În cazul în care acestea există, cum credeți că ar putea fi rezolvate problemele de corupție și/sau neprofesionalism în justiție? (mai multe variante de răspuns)

Soluții identificate de avocații din București:

- aplicarea corectă a sancțiunilor sau pedepse mai aspre: “condamnare indiferent de poziție sau vârstă”, “excludere”, “pedepse mari fără posibilitatea suspendării executării inserate în lege (aspecte de natură penală)”, “penalizări pentru un procent mai mare de 10-20% dosare cu soluții infirmate de instanțele superioare”, “ridicarea imuabilității judecătorilor”, “răspundere patrimonială”, “pierderea dreptului la pensie în cazul condamnării definitive”, “sancțiuni pecuniare și de retrogradare”;
- operaționalizarea sistemului/ infrastructură: “alocarea unui număr mai mic de dosare într-o ședință, ca să permită astfel judecătorilor să aloce timp suficient tuturor cauzelor cu care sunt investiți”, “mai multe săli de judecată, mai mulți judecători”, “mărirea schemei de personal și alocarea altor spații”, “finanțarea sistemului”, “suplimentare fonduri pe partea de logistică”;
- controale și evaluări profesionale: “sub acoperire în sălile de judecată”, “inclusiv ICCJ”, “în raport cu situația plângerilor sesizate la CSM”, “pentru a condiționa avansarea în carieră”, “monitorizare eficientă a dosarelor și a soluțiilor date”;
- accent pe experiența profesională a magistraților: “minim 10 ani experiență în alte profesii juridice”, “instituirea unui barem de practică în afara magistraturii de minim 5 ani”, “vechime în profesia juridică de minim 8 ani”, “un număr minim de ani petrecuți în activitatea privată”;
- responsabilizarea CSM (atribuții mai largi): “posibilitatea luării de măsuri definitive împotriva judecătorilor corupți”, “să-și facă datoria și să rezolve cazurile de corupție din sistem”, “eficientizarea activității CSM”, “exigență crescută”, “CSM – instanță sancționatorie”;
- asigurarea independenței judecătorilor: “prin pedepsirea politicianilor care intervin asupra judecătorilor, instituirea unui sistem de protecție a judecătorilor și procurorilor amenințați”;
- atragerea răspunderii personale;
- introducerea unor căi de atac extraordinare care să sancționeze erorile absurde de judecată (cele actuale sunt insuficiente);
- corelarea activității hotărârilor date sau mai precis a motivărilor cu salarizarea și oportunitățile de avansare;
- responsabilizarea experților judiciari și executorilor pentru că, de multe ori, magistrații dau soluții în baza unor expertize sau executări evident nelegale;
- prin asigurarea formării profesionale de către cadre universitare și nu avocați, magistrați, politicieni;
- prin instituirea obligației judecătorului ca, în cazul în care a fost contactat în afara cadrului legal al judecării dosarului de către cineva care se interesează de dosar, să fie obligat să raporteze în scris către CSM sau președintele instanței;
- prin posibilitatea înregistrării ședințelor și obținerii înregistrărilor de către părți;
- prin rotirea judecătorilor la alte instanțe de judecată;
- depolitizarea Consiliului Superior al Magistraturii;
- evitarea asocierii Curtii Constituționale din România cu puterea judecătorească;
- prin informarea publică a erorilor grave săvârșite în actul de judecată;

- transparența și accesibilitatea jurisprudenței în care să fie nominalizați judecătorii care au pronunțat respectivele hotărâri judecătorești;
- posibilitatea reală de a face o reclamație la CSM;
- independență bugetară, asigurarea unui buget separat administrat de CSM în componența căruia să nu intre procurori;
- prin interpretare unitară dată de ICCJ;
- selecția mult mai atentă a grefierilor și evaluarea acestora;
- separarea carierei magistraților (CSM-uri separate, plus un organism independent și distinct/ curte de unică jurisdicție disciplinară);
- testare anuală la poligraf ca o condiție a exercitării profesiei în anul următor.
- nu cred ca există probleme de corupție;

Soluții identificate de avocații din țară:

- atragerea răspunderii magistraților prin instituirea responsabilității pecuniare sau chiar penale;
- operaționalizarea sistemului/infrastructură: creșterea numărului de magistrați, sală de ședință pentru fiecare judecător, creșterea numărului de grefieri, volum de muncă rezonabil;
- modificarea sistemului de admitere în magistratură/ a modului de selecție/examene corecte;
- evaluări profesionale periodice;
- comunicarea magistraților cu ceilalți participanți din sistem;
- experiența profesională minimă a magistraților;
- promovarea magistraților numai pe criteriul profesionalismului;
- protejarea magistraților de interesele politicului;
- profesionalizarea Inspecției Judiciare, în mod similar DNA-ului;
- înființarea unui corp de poliție judiciară, obligarea magistraților să accepte și să administreze toate probele solicitate de părțile în cauză, părțile să aibă dreptul la înregistrarea ședințelor de judecată, iar înregistrările să fie probe în judecarea magistraților, judecarea magistraților să se efectueze cu un sistem cu jurați din afara sistemului judiciar;
- analizarea corectă de către CSM a petițiilor;
- programe comune de pregătire cu avocați și mediatori;
- prin pensionarea anticipată a magistraților trecuți de vârsta de 50 de ani sau cu o vechime mai mare de 20 de ani în sistem;
- prin publicarea tuturor hotărârilor cu numele judecătorului care le-a motivat.

Anexa 2

Alte răspunsuri la întrebarea nr. 7:

Considerați că există motive de recuzare/ abținere ale magistraților pe care aceștia nu le fac publice?

A. București - răspunsuri – 323

Da – 205 (63%)

Nu – 118 (37%)

Din 205 de răspunsuri DA, 92 de avocați au ilustrat cu exemple:

- legături de prietenie: “au fost situații în care atitudinea unui judecător față de una dintre părți a fost în mod evident părtinitoare putându-se observa cu ușurință existența unei relații de prietenie sau amiciție cu partea sau reprezentantul acesteia”;
- legături de rudenie: “există foarte multe cazuri în care rudele își negociază cazurile”, “magistrați care judecă pricini în care pledează/ prestează profesional angajatori ai copiilor lor”;
- interese personale/ economice/ financiare: “magistrați care sunt de facto clienți ai anumitor justițiabili”, “unul dintre magistrații ce soluționa recursul fusese unul dintre administratorii societății reclamante”, “judecare de dosare cu părți Bănci (la care au credite sau de la care primesc cadouri promoționale)”;
- influențe politice: “dosarele de mare corupție în care sunt judecate persoane influente politic cu rol în numiri/ promovări în funcție”, “magistrații sprijiniți politic”;
- cazuri izolate, mai ales la instanțele mici;
- percepții personale/ subiectivitate: “în cazul recuzării justificate a unui judecător, în toate procesele pe care le ai ulterior acel judecător nu este imparțial, ține cont de ranchiună și trebuie să formulezi cale de atac pentru a se face dreptate. În anumite judecătoria din provincie sunt judecători care nu studiază dosarele și dau soluții după cum se cunosc cu părțile”;
- avocați care nu cunosc exemple concrete, însă sunt de părere că există asemenea cazuri/ motive de recuzare sau cunosc doar din presă exemple;
- conflicte minore de cele mai multe ori;
- cunosc situații, dar nu le putem face publice;
- de teamă și de complacere în jocul de interese;
- există conflicte între avocați și magistrați, cele mai multe derivând din frustrarea magistraților de a nu avea același venit pe care și-l imaginează ei că l-ar avea avocații;
- judecătorii nu au interes în a face o analiză completă, corectă a unui dosar datorită timpului necesar pentru o asemenea practică;
- “actuali judecători ce au fost înainte procurori; cineva nu poate întocmi rechizitorii, trimite oameni în judecată pentru ca de pe o săptămână pe alta să fie imparțiali și să judece acum oameni trimiși în judecată prin rechizitoriu”.

B. Din țară - răspunsuri – 129

Da – 89 (69%)

Nu – 40 (31%)

Din 89 avocați care au răspuns DA, 37 au ilustrat cu exemple:

- legături de prietenie;
- legături de rudenie;
- interese economice/financiare: “judecătorii care au credite la bănci nu ar trebui să judece dosare în care banca la care are credite este parte”, salarizarea și pensiile magistraților;
- pensiile speciale ale grefierilor;
- foarte rare cazurile.

Anexa 3

Alte răspunsuri la întrebarea nr. 9:

Care sunt judecătorii pe care i-ați recuzat și care sunt motivele cererii de recuzare?

A) București – răspunsuri - 142

- 25 de avocați au numit judecătorii împotriva cărora au făcut o cerere de recuzare;
- 35 de avocați au precizat instanțele unde activează judecătorii împotriva cărora au făcut o cerere de recuzare.

Motive de recuzare:

Printre cele mai des întâlnite răspunsuri:

- antepunțare (60 de răspunsuri);
- atitudine părtinitoare: ex. judecătorul a modificat încheierile de ședință în interesul țării potrivnice; a viciat consemnarea declarațiilor (26 de răspunsuri);
- relație de rudenie/ afinitate/ prietenie (11 răspunsuri);
- cazuri de incompatibilitate: judecătorul a soluționat în ciclul anterior cauza pe excepție; a soluționat cauza și în fond (9 răspunsuri);

Altele:

- comportament agresiv: limbaj jicnitor, intenție de a intimida;
- erori: s-a respins în mod nelegal o cerere de probatorii în condiția în care soluția ce urma să o dispună era irevocabilă; nesuspendarea cauzei civile în situația în care împotriva părții adverse a început urmărirea penală pentru o infracțiune în directă legătură cu cauza aflată pe rol;
- respingerea cererilor de administrare a probelor utile cauzei;
- aspecte privitoare la procedură;
- încălcare a dreptului la apărare;
- bănuială legitimă;
- calitatea de persoane publice cu influență în presă a adversarilor (justițiabililor) a determinat încălcări grave ale drepturilor procedurale ale celorlalte părți;
- lipsă de profesionalism.

B) Din țară – răspunsuri - 48

- 11 avocați au numit judecătorii împotriva cărora au făcut o cerere de recuzare;
- 9 avocați au precizat instanțele unde activează judecătorii împotriva cărora au făcut o cerere de recuzare.

Motive de recuzare:

Printre cele mai des întâlnite răspunsuri:

- antepronunțare (19 răspunsuri);
- cazuri de incompatibilitate: a judecat același dosar în rejudecare; integrul complet s-a pronunțat asupra fondului cauzei cu ocazia judecării primului recurs, iar după rejudecare cauza a ajuns la același complet (9 răspunsuri);
- relații de prietenie/rudenie cu una dintre părți (7 răspunsuri);
- atitudine părtinitoare (6 răspunsuri);

Altele:

- judecătorii refuză să administreze probele solicitate de mine în sprijinul cauzei;
- dușmănie ca urmare a unei sesizări făcute la CSM;
- încălcări de procedură.

Anexa 4

Alte răspunsuri la întrebarea nr. 12:

Care sunt judecătorii împotriva cărora ați făcut plângere? Menționați și motivele plângerii înaintate de dvs.

A) București – răspunsuri - 84

- 15 avocați au numit judecătorii împotriva cărora au făcut plângere la CSMș
- 27 de avocați au precizat instanțele unde activează judecătorii împotriva cărora au făcut plângere.

Motivele plângerii:

- neglijență în îndeplinirea atribuțiilor specifice, precum neredactarea hotărârilor pentru o perioadă mare de timp;
- abuz în serviciu: modificarea încheierilor de ședință în interesul părții potrivnice; falsificarea unei încheieri de ședință; lipsă acte din dosar, nerespectarea procedurii civile; încălcarea procedurii legale prin suspendarea în recurs a unei executări silite; nu a luat în considerare probe evidente; pronunțarea unei soluții fără temei legal, în contra probatoriului de la dosar și prin schimbarea datelor, actelor și probelor de la dosar; prin respingerea pe cale administrativă solicitări de consultare a unor dosare; ignorarea actelor din dosarele respective; măsură nelagală de a anula o sentință judecătorească civilă pronunțată de un alt complet (procedură inadmisibilă în dreptul civil pentru instanțe de același grad)
- atitudine necorespunzătoare în sala de judecată, față de avocați sau justițiabili: amenințări ca urmare a unei cereri de recuzare și presiuni asupra inculpatului;
- lipsa de profesionalism: necunoașterea legii și a dosarelor;
- atitudine părtinitoare;
- legături de prieteni/rudenie cu una dintre părți;
- abuz în serviciu;
- admiterea unui recurs fără a fi timbrat;
- disfuncționalitate de ordin administrativ a instanței;

- fosta calitate de administrator în societatea reclamantă a unuia dintre magistrați ce soluționau recursul, magistrat ce nu a înțeles să se abțină și față de care cererea de recuzare a fost respinsă;
- judecători ce au dat decizii ce țineau de păreri personale, fără bază juridică;
- un judecător a refuzat stabilirea unui termen de soluționare a unei cereri de asigurarea dovezilor fără citirea părților, motivat de împrejurarea că setările sistemului ECRIS nu permit așa ceva, deși legea procedurală prevede expres posibilitatea;
- nerespectarea programului de lucru cu publicul minim obligatoriu prevăzut de regulamentul de organizare și funcționare al instanțelor de judecată.

B) Din țară – răspunsuri - 21

- 8 avocați au numit judecătorii împotriva cărora au făcut plângere la CSM;
- 7 avocați au precizat instanțele unde activează judecătorii împotriva cărora au făcut plângere.

Motivele plângerii:

- încălcarea a dispozițiilor normative și procedurale: încălcarea unui text imperativ de lege și respingerea unei contestații;
- tergiversarea cauzei și neredactarea sentinței pentru o perioadă mare de timp;
- antepunuțare;
- lipsă de profesionalism: aplicarea unor legi abrogate;
- violarea secretului deliberării;
- corupție prin luare de mită.

Anexa 5

Alte răspunsuri la întrebarea nr. 13:

Cum a fost soluționată plângerea/ petiția adresată CSM?

A) București

- s-a început cercetarea disciplinară, judecătorul a fost sancționat – două (2) cazuri;
- s-a început cercetarea disciplinară, judecătorul nu a fost sancționat – 11 cazuri;
- nu s-a început cercetarea disciplinară – 34 cazuri;
- nesoluționată – 12 cazuri;
- altă situație/ comentariu – 34 de cazuri:
 - judecătorii nu au fost înștiințați despre măsurile dispuse;
 - în unele situații, judecătorul a fost sancționat sau alte plângeri sunt încă nesoluționate;
 - nu s-a început nicio cercetare disciplinară sau altele sunt în curs;
 - CSM-ul e un sindicat al magistratilor și îi protejează în consecință. S-ar putea face ceva dacă se dorește, dar nu se dorește și nu se face. Doar când există un interes din partea sistemului în sancționarea sau îndepărtarea unui magistrat se face ceva. Altfel, CSM-ul se ascunde după reguli și proceduri și spune că din punct de vedere administrativ nu au ce sancționa;
 - răspunsul inspecției judiciare este unul standard.

B) Din țară:

- s-a început cercetarea disciplinară, judecătorul a fost sancționat – niciun caz;
- s-a început cercetarea disciplinară, judecătorul nu a fost sancționat – niciun caz;
- nu s-a început cercetarea disciplinară – 6 cazuri;
- nesoluționată – un caz;
- altă situație/ comentariu – 8 cazuri, printre care:
 - de peste 3 ani de zile aștept răspunsul;
 - s-a răspuns evaziv și fără nicio logică, s-a sfidat motivarea făcută prin sesizare.

Anexa 6

Alte răspunsuri la Întrebarea nr. 15:

Dacă da, cărui judecător i-ați făcut plângere? Menționați motivul plângerii penale.

A) București

19 răspunsuri, dintre care:

- 10 avocați au menționat numele judecătorului împotriva căruia s-a făcut plângere penală sau motivele care au stat la baza plângerii (abuz în serviciu, dispariția unor acte din dosar sau apariția unor acte noi, corupție, neglijență în serviciu, pentru faptul că judecătorul nu a verificat situația juridică a unui imobil, judecătorul confiscând proprietatea unei persoane fără calitate procesuală, suspiciune de “aranjamente”);
- trei (3) au specificat că ar fi dorit să facă plângere, însă au considerat efortul inutil (“nu am încredere în soluțiile date de procurori”, “am renunțat deoarece mi s-a spus la Parchet << ați văzut vreodată un judecător condamnat?>>”, “judecătorii au tendința să țină minte cine le-a făcut plângere și să aibă o atitudine negativă față de avocatul respectiv”);
- “nu pot spune din motive de teamă”;
- “nu pot face publică această informație”;
- “intenționez să fac plângere”;
- “cine are curajul ăsta?”

B) Din țară:

Nouă (9) răspunsuri, dintre care:

- șase (6) avocați au menționat numele judecătorului împotriva căruia s-a făcut plângere penală sau motivele care au stat la baza plângerii (motiv: abuz în serviciu, presupuse fapte de corupție, neglijență în serviciu, pentru “ajutarea” unui prieten);
- un (1) avocat menționează că intenționează în viitor să facă plângere penală;
- doi (2) au specificat că ar fi dorit să facă plângere, însă au considerat efortul inutil: “nu mi-am pierdut timpul adresând plângeri unor organe nepreocupate de subiect”, “sunt mici Dumnezei, nimeni nu le face nimic”.